ҲАР КИМ САВОБ ИШ ҚИЛСИН, ҲАР КУН САВОБ ИШ ҚИЛСИН!

O'ZBEKISTON OQSOQOLLAR KENGASHI "MAHALLA"

MAHALLA

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, «МАҲАЛЛА» жамғармасининг нашри

№ 8 (286) 2002 йил 20 февраль, чоршанба. Газета 1996 йил январь ойидан чиқа бошлаган. Сотувда эркин нархда

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг

ҚАРОРИ

Қурбон ҳайитни нишонлаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Диний байрам - Қурбон ҳайитни дам олиш куни деб эълон қилиш ҳақида» 1991 йил 20 юндаги 221-сон Фармони ижроси юзасидан Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. 2002 йилда Қурбон ҳайитининг биринчи куни 22 февралга тўғри келиши ҳақида Ўзбекистон мусулмонлари идораси мурожаатини эътиборга олиб, 2002 йил 22 февраль куни дам олиш куни деб белгилансин ва мамлакатимизда байрам сифатида кенг нишонлансин.

2. Мутасадди идора ва жамоат ташкилотлари Қурбон ҳайити байрамини жойларда муносиб тарзда ўтиши учун тегишли тадбирларни амалга оширсинлар.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси **И.КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
2002 йил 15 февраль.

Арафа

ФАЙЗУ БАРОКОТЛИ КУНЛАР

Бисмиллоҳир раҳмонир раҳийм!

Ассалому алайкум азиз мўмин-мусулмон биродарлар! Аллоҳ таологa ҳамду санолар бўлсинким, Қурбон ҳайити кунларига соғ-саломатликда, тинчликда етиб келаётганимиздан бағоят мамнунмиз.

Барчаларингизга яқинлашаётган Қурбон ҳайити байрами муборак бўлсин. Аллоҳ таоло юртимизга тинчлик, фаровонлик, осойишталик ато айласин.

Шундай улуғ кунларда қиладиган дуо-ю илтижоларимизни Аллоҳ таоло ўз даргоҳида қабул айлаб, кўпдан-кўп ажру савоблар берсин.

Ҳайит байрамининг файзу баракоти қалбларимизни ва хонадонларимизни мунаввар айласин.

Қурбон ҳайитини нишонлаш Иброҳим алайҳиссалом замонларга бориб тақалади. Шу куни қурби етган мусулмонлар қурбонлик қилиб, уни ҳожатманд кишиларга улашадилар ва бу ишлари билан Аллоҳга итоат, чуқур эътиқод намунасини кўрсатадилар. Камбағал, ҳожатманд кишиларга ёрдам бериш Аллоҳнинг буйруқларидан биридир.

2-бетда

СОҒЛОМ АВЛОД, ОИЛА

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси томонидан республика Вазирлар Маҳкамасининг «Аёллар ва ўсиб келаётган авлод соғлиғини мустаҳкамлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорини амалга оширишга бағишланган семинар-кенгаш ўтказилди.

Маҳалла оқсоқоллари, хотин-қизлар билан ишлаш комиссияси раислари, фаоллар, вазирликлар, жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этган мазкур семинар-кенгашда Вазирлар Маҳкамасининг юқоридаги қарорини амалга ошириш юзасидан кўрилаётган чора-тадбирлар, хусусан, репродуктив соғлиқ ва соғлом оилани шакллантириш масалаларида эркакларнинг ўрни ва масъулиятини ошириш масалалари атрофлича муҳокама қилинди.

- Соғлом онадан туғилган фарзанд ҳам соғлом бўлади, - деди «Маҳалла» жамғармаси раисининг ўринбосари Г.Йўлчиева. - Зеро, фарзандлари соғлом юртнинг келажаги порлоқдир, деб бежиз айтилмаган. Шунинг учун биз ҳозирги кунда бутун диққат-эътиборимизни аёллар ва болалар саломатлигини асрашга ва янада яхшилашга қаратганмиз. Ўтган йили «Маҳалла» жамғармаси қошидаги хотин-қизлар ва ёшлар билан ишлаш кенгаши бу борада қатор чора-тадбирларни амалга оширди. 2002 йилда ҳам бу борада қилинадиган ишларимизни ҳукуматимизнинг юқоридаги қароридан келиб чиқиб белгилаб олдик.

«Туркистон-пресс»

ОҚСОҚОЛЛАР МАЛАКА ОШИРДИЛАР

Самарқанд вилояти Ресурс Марказида Самарқанд Давлат Университети билан ҳамкорликда АҚШнинг ACTR/ACCTLS ташкилотининг «Маҳаллий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш дастури гранти» бўйича ташкил этилган курсда икки ой давомида шаҳар маҳаллалари оқсоқоллари малака оширдилар.

Маҳалла оқсоқоллар курси тингловчилари тажриба алмашиш учун, Сиёб тумани Эски Қаландархона ва Каттақўрғон маҳаллалари оқсоқолларининг иш юритиш тажрибалари билан танишдилар. Эски Қаландархона маҳалласида СамДУ доценти С.Хуррамова раҳбарлигидаги «Саодат» - фуқароликни тарбиялаш маркази нодавлат-нотижорат ташкилоти фаолияти билан танишдилар.

Маърузa ва амалий машғулотлар юқори савияда ўтказилди.

Халил ШОДИЕВ,
Пардақул ТУРАҚУЛОВ.

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 19 феврал куни Оқсаройда АҚШ Қуролли кучлари Штаб бошлиқлари бирлашган қўмитаси раиси Ричард Майерсни қабул қилди.

Сўнгги вақтларда Ўзбекистон билан АҚШ ўртасидаги алоқалар ҳар томонлама мустаҳкамланиб бораётир. Мамлакатимизга АҚШдан кўплаб делегациялар келиб-кетаётгани бунинг бир тасдиғидир.

- Ташрифингиз АҚШда Ўзбекистон билан ҳамкорликка қизиқиш кучайиб бораётганининг яна бир далолати деб биламиз, - деди давлатимиз раҳбари. - Ўйлайманки, икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари бундан-да ривож топиб бораверади.

Ўзбекистон билан АҚШ ўртасидаги муносабатлар изчил кенгайиб бормоқда. Ҳозирга қадар икки мамлакат ўртасида турли соҳаларни қамраб олган қатор қўшма ҳужжатлар қабул қилинган. Ҳамкорлигимиз ривожи сиёсий, савдо-иқтисодий, шунингдек, ҳарбий соҳада ҳам яққол кўзга ташланади. Хусусан, ҳарбий таълим ва кадрлар тайёрлаш бўйича яхши ҳамкорлик йўлга қўйилган. Ўзбекистонлик ҳарбийлар АҚШнинг ҳарбий ўқув юртларида малака ошириб қайтмоқда. Икки мамлакат мудофаа вазирликлари ўртасидаги алоқалар самарали кечмоқда.

Оқсаройдаги мулоқот чоғида икки томонлама алоқалар ривожи, хусусан, ҳарбий соҳадаги ҳамкорлик истиқболлари билан боғлиқ, шунингдек, томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Шу куни Президент Ислом Каримов Литва Республикаси Бош вазири Алгирдас Бразаускасни ҳам қабул қилди. Давлатимиз раҳбари бу меҳмон билан узоқ йиллик қадрдон дўстдир. Ислом Каримов 1995 йили Литвага бориб, ўша кезлари президент лавозимини эгаллаб турган А.Бразаускас билан кенг қамровли музокаралар ўтказган ва ўзаро муносабатларни ривожлантиришга ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қиладиган қатор ҳужжатларга имзо чеккан эди. 1997 йили А.Бразаускас жавоб ташрифи билан Ўзбекистонда меҳмон бўлди.

- Биз сизни ажойиб инсон сифатида ҳурмат қиламиз, - деди Ислом Каримов учрашувда. - Сиздек қатъиятли, вазмин, ўзига ишонган доно раҳбар билан учрашиб турганимдан ғоят мамнунман.

Ўзбекистон-Литва муносабатларининг йигирмадан зиёд ҳукуматлараро ҳужжатдан иборат мустаҳкам ҳуқуқий пойдевори бор. Иқтисодий, сиёсий, ижтимоий соҳаларда ҳамкорлик жадал ривожланмоқда. Хусусан, мамлакатимизда ўттизга яқин Ўзбекистон-Литва қўшма корхонаси ишлаяпти. Ўзаро товар айирбошлаш ҳажми ҳам йилдан йилга ортиб бормоқда. А.Бразаускаснинг ушбу ташрифи асносида ҳам бир неча икки томонлама ҳужжатларга имзо чекилди. Томонлар саноат, ички ишлар, фан-техника борасида ва маданий-маърифий соҳалар бўйича ҳамкорликни ривожлантирмоқда. Тошкентда литваликларнинг миллий-маданий маркази ишлаб турибди. Айни пайтда эса Вилнюс ва Виссагинос шаҳарларида Ўзбек маданияти маркази фаолият юритмоқда. Учрашувда икки томонлама ҳамкорликни янада ривожлантиришга оид масалалар муҳокама қилинди.

(ЎзА)

Замонага мос тадбир

МАҲАЛЛАМИЗДА АДВОКАТ ЎТИРАДИ

Тошкент шаҳри маҳаллаларида ҳуқуқшунос хизмати жорий этилди

Бундан ўн беш йиллар олдин ўзининг бурч ва ҳуқуқлари борасида талашиб-тортишадиган, қаерга, нима мақсадда мурожаат қилишни яхши биладиган одамга «фалончи жуда закунчида» дея таъриф берардик. Одатда бундай таъриф кишига берилган салбий баҳо маъносида ҳам тушуниларди.

Фуқароларнинг нафақат ҳуқуқини паймол қилиш, балки уларни ҳуқуқий томондан гумроҳликда тутиш шўролар тузумига хос бўлган ҳолатлардан бири бўлганини бугун яхши англаб турибмиз. Давр ҳар биримиздан, ёшимизу касбимиздан қатъий назар, ҳуқуқий билимдон бўлишни талаб этмоқда. Содда қилиб айтганда, бугун «закунчи» бўлмаган, яъни ҳақ-ҳуқуқини билмаган одам эса замондан орқада қолган ҳисобланади. Эндиликда ҳуқуқий билимдон кишини маҳалладошлари ҳурмат билан таърифлайдилар, маслаҳатига интиқ бўлиб юрардилар. Гарчанд биз фуқаролик жамияти ривожи учун астойдил интилаётган эканмиз, кишиларимизнинг ҳуқуқий саводхонлигини ошира бориш ҳаёт талабидир. Халқ депутатлари Тошкент шаҳар кенгашининг 2001 йил 29 декабрда қабул қилган қарорини ҳам Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг «Жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш миллий дастури»ни ҳаётга тадбиқ этишдаги муҳим қадам сифатида баҳолаш мумкин. Қарорга кўра, шаҳардаги барча маҳаллаларга фуқароларга бепул юридик хизмат кўрсатиш учун биттадан адвокат бириктирилиши, бу тадбирни амалга ошириш масъулияти Тошкент шаҳар Адлия бошқармаси, Адвокатлар ҳайъати раёсати ва Тошкент шаҳар Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси шаҳар бўлимига топширилган эди. 13 феврал куни «Темирйўлчилар» маданият саройида Тошкент шаҳар Оқсоқоллар кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси шаҳар бўлими, Тошкент шаҳар Адвокатлар ҳайъати раёсати ва шаҳардаги барча маҳаллаларнинг оқсоқоллари иштирокида йиғилиш бўлиб ўтди. Унда юқорида қайд этилган қарор ва дастурларнинг ижроси юзасидан тегишли чора-тадбирлар аниқ белгиланди. Йиғилишда маҳалланинг ўзида адвокат хизматини ташкил этиш учун режалаштирган тадбирлар оқсоқолларга баён қилинди. Оқсоқолларнинг фикр-мулоҳазалари ҳам тингланди.

Бу йўлга қўйилаётган тадбир моҳиятини шаҳар Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси раиси Аъзамжон Гадойбоев шундай изоҳлайди:

- Ҳар бир маҳаллага биттадан адвокат бириктирилиб, у бир ойда икки марта икки соатдан қабул ўтказади. Ундан ўша маҳаллада рўйхатда турадиган ҳар бир фуқаро бепул ҳуқуқий маслаҳат олиши мумкин. Шунингдек, можароли вазиятларда керакли ҳужжатларни тўлдириш ва тегишли жойга етказиш юзасидан ҳам маслаҳатлар бепул берилади. Бордию, адвокат суд жараёнида фуқаронинг манфаатини ҳимоя қиладиган бўлса, у ҳолда адвокатнинг хизматига белгиланган тартибда ҳақ тўланади. Бу йил Қарияларни қадрлаш йили бўлгани учун қарияларга ҳамда кам таъминланган ёки боқувчисини йўқотган кексаларга ҳар қандай ҳолатда ҳам имтиёзли хизмат кўрсатилиши кўзда тутилмоқда. Адвокатларнинг маҳаллаларда хизмат кўрсатиш тартибини шаҳар Адвокатлар ҳайъати раёсати назорат қилади. Оқсоқоллардан эса ўз навбатида адвокатларга фаолият учун керакли шарт-шароитларни яратиб беришлари талаб этилади. Ҳуқуқий маслаҳат беришдан ташқари, аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари олиб бориш, фуқароларнинг ҳуқуқий билимини юксалтиришга қаратилган суҳбатлар, учрашувлар ташкил этиш масъулияти ҳам адвокатлар ва оқсоқоллар зиммасида бўлади.

Бир қанча муддат олдин Тошкент шаҳар ҳокимияти ташаббуси билан пойтахтдаги барча маҳаллаларда ҳисобчи учун маошли ўринлар белгиланиб, ҳар бир маҳалла ўз ҳисобчисига эга бўлган эди. Ушбу тадбир ҳам ўзини ўзи бошқариш органларининг фаолият доирасини кенгайтириш, кучайтиришга қаратилгандир. Мана, энди биронта ҳамшаҳаримиз можароли вазиятда «Қаерга, қандай ҳужжат топширсам экан?» дея овораи сарсон бўлиб юрмайди.

М.ҚОСИМОВА,
«Mahalla» мухбири.

ШУ СОННИНГ

2-САҲИФАДА
- Маҳаллага маблағ керак, маблағ топиш учун эса имконият.
- Муддаомиз ҳам, мақсадимиз ҳам - ижтимоий муҳофаза.
- Обуна ҳам оқибатнинг бир кўриниши.

3-САҲИФАДА
- «Искандар ва Зулфизар»нинг фожиеали қиссаси...
- Мусиқали драманинг салбий таассуроти...
- Ҳуқуқшуносда ҳар қандай саволга жавоб бор.

4-САҲИФАДА
- Рассомнинг сурат ва сийрат ҳақидаги мулоҳазалари.
- Уяли телефон тўғрисида... ҳангома

MAHALLA
Ўзбекистон "МАҲАЛЛА" хайрия жамғармасининг нашри

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00123-рақам билан рўйхатга олинган.

Нашр кўрсаткичи: 148

Ҳомий: «Матбуот тарқатувчи» ҳиссадорлик жамияти

Таҳририят манзили: Тошкент, Буюк Турон кўчаси,41-уй

Телефонлар:
Масъул котиб: 136-53-75
Қабулхона — 136-53-93.
Тел/Факс: — 133-44-25.

Мақола ва хабарлар мазмуни, факт ва рақамлар учун муаллифлар масъулдирлар.

E-mail:mahalla@gazeta.silk.org

Бизнинг шарҳ: фармон, қарор — ижро

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ ФИДОЙИЛИКНИ ТАЛАБ ЭТАДИ

Бозор муносабатлари шаклланаётган даврда “Аҳолини ижтимоий ҳимоялаш” деган тушунча иқтисодий атама сифатида юзага чиқиб, у айни пайтда ҳал этилиши лозим бўлган муаммо ҳамдир. Ҳолбуки, мамлакатдаги ҳар бир иқтисодий муаммонинг ечимини топиш давлат ва жамият эътиборига молик.

Яқинда республикамиз Президентининг “Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлашни кучайтириш тўғрисида”ги Фармони, Вазирлар Маҳкамасининг “Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлашнинг 2002-2003 йилларга мўлжалланган дастурини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ҳамда “Аёллар ва ўсиб келаётган авлод соғлиғини мустаҳкамлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорлари қабул қилинди. Ушбу Фармон ва қарорлар мазмунига давлатимизнинг “Ислоҳот инсон учун” деган устувор сиёсати тамойиллари сингдирилган, шунингдек эҳтиёжманд кишиларимизни ижтимоий ҳимоялашнинг изчил йўл-йўриқлари кўрсатиб берилган. Шу ўринда мутасадди идора ва ташкилотлар раҳбарлари, шунингдек маҳалла етакчиларининг вазифалари алоҳида таъкидланади. Бу вазифалар нималардан иборат? Республика Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг ижтимоий ёрдамни қўллаб-қувватлашни ташкиллаштириш бошқармасининг бошлиғи Алишер ИНОҚОВ билан суҳбатимиз ана шу ҳақда.

— Асосий ташкилий вазифа ижтимоий ҳимояга бевосита муҳтож аҳоли қатламларини аниқлаш ва ана шу эҳтиёжманд аҳоли тўғрисида аниқ маълумотга эга бўлишни таъминлашдан иборат бўлади. Бу ўринда шубҳасиз фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари - қишлоқ, посёлка, шаҳарча, маҳалла фуқаролари йиғинлари катта рол ўйнайди. Зотан бугун ҳаётнинг ўзи очиқ-ойдин кўрсатиб қўйганидек, одамларимиз аҳволини улардан яхши биладиган идора йўқ. Буни мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов ҳам халқимизга хос бўлган хусусият сифати кўп марта эътироф этдилар ва мазкур ҳужжатлар ижросида ҳам “Маҳалла” жамғармаси ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш идораларига катта масъулият юкланишига бош сабаб ҳам шудир. Ҳозирги кунда Президентимиз Фармони ҳамда ҳукумат қарорлари мазмунан аҳолининг эҳтиёжманд қисмига енгилликлар бериш ва уларнинг даромадларини ошириб боришга қаратилган. Эҳтиёж нима? У аҳолининг у ёки бу томондан, етишмовчилигини ўзида ҳис этишидир. Биз аҳолининг худди шундай қисмига кўпроқ эътибор қаратишимиз зарур. Бу ўринда маънавий рағбатни ҳам унутмаслигимиз керак. “Жаннатнинг калити фақиру бечораларнинг кўнглини кўтаришдадир!” дейилади Ҳадиси шарифда. “Қарияларни қадрлаш йили” Давлат Дастури шу жиҳатдан зарурий қўлланма бўлди. Дастурда кексаларимизга ҳар томонлама қулайликлар яратиш, уларнинг турмуши, иқтисодий шарт-шароитлари ҳамда соғлиғини яхшилаш масалалари кўзда тутилган. Хусусан, пенсияларни инфляцияга нисбатан илгарилаб борадиган миқдорда ошириш, кексаларнинг умрини янада узайтириш мақсадида геронтология марказлари ишини ривожлантириш, уларни арзон дори-дармонлар билан таъминлаш орқали ўзига хос тиббий хизмат мажмуини кенгайтириш ҳамда бунинг учун курорт-санаторийлар ёрдамидан фойдаланиш алоҳида таъкидланган. Шу йилнинг ўзида кексаларга санаторий-курорт хизматини яхшилаш учун давлат бюджетидан 2,5 миллиард сўмдан ошиқ маблағ ажратилган. Бундай ғамхўрликни ҳар қандай ривожланган мамлакатда ҳам кўравермайсиз. Пенсионер ва ногирон кишиларнинг маиший хизмат турларидан фойдаланишларида камайтирилган нархларни белгилаш ҳамда Тошкент шаҳар ҳокимлигининг ёлғиз қарияларга нисбатан қўллаган тажрибасини оммалаштириш кўзда тутилган. Бундан ташқари, ҳаётлигида ижтимоий муҳофазанланган шахслар учун энг кам ойлик иш ҳақининг икки баравари миқдорида фуқаролик хизмати кўрсатиш маблағи белгиланади.

Маҳаллаларда кекса кишилар билан иш олиб борувчи жамоатчилик кенгашлари ташкил этилади ва ёрдамга муҳтож ёлғиз, кекса фуқаролар ҳамда ногиронларнинг уйлари, маиший хоналарини таъмирлаб бериш ишлари амалга оширилади. Қарияларнинг республикамиздаги тарихий шаҳарлар ва зиёратгоҳларга боришлари учун уларга бепул хизмат кўрсатилади. Шунингдек, кекса фуқароларни маънавий қўллаб-қувватлаш ишларига ҳам алоҳида эътибор берилади. Республика телевидениеси, радиоси ҳамда матбуот саҳифаларида маҳаллаларда яшаётган ва кўпчиликка ибрат бўлаётган қариялар ҳаёти ёритилади ҳамда шундай қариялар иштирокида турли тадбирлар ва кечалар уюштирилади. Буларнинг барчасида ўзини ўзи бошқариш органларининг беқиёс ўрни бор.

Эслатиб ўтилганидек, Фармонда иш стажининг тўлиқ пенсия тайинлаш учун талаб этиладиган миқдоридан ортиқ қисмини ҳисоблаб чиқишга оид амалдаги формаси, яъни, “Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида”ги Қонуннинг 27-модда, 3-бандида кўрсатилган чеклашлар шу йилнинг 1 январидан бошлаб бекор қилинди. Демак, 50 йиллик меҳнат стажига эга бўлган пенсиядаги киши бу йилдан бошлаб пенсияга тайинлаш учун қабул қилинган иш ҳақининг 80 фоизи миқдорида пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлди. Бу эса қарияларимиз ҳаёти фаровонлигига муносиб улуш бўлиб қўшилади.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли қатлами сифатида биринчи навбатда ёш болали оилалар ҳисобга олинган. Бунинг жуда кўп сабаблари бор. Биринчидан, бола оиладаги иқтисодий шарт-шароит билан ҳисоблашмайди. Иккинчидан, боланинг ўсувчанлик хусусияти барча турдаги истеъмол буюмлари (айниқса оёқ кийимлар, уст-бош либослар)-ни тез-тез янгилаб туришни талаб этади. Шунга ўхшаш кўплаб сабабларни эътиборга олган ҳолда Фармонда ёш болали оналарга фарзанди икки ёшга етгунча тўланадиган ойлик маблағ миқдори ушбу йилда энг кам иш ҳақининг 170 фоизи, кейинги йилда эса 200 фоизи миқдорида (яъни амалдаги энг кам иш ҳақи бўйича ҳисобланганда бу миқдор ойига 5831 сўм, кейинги йил бошидан эса 6860 сўм) қилиб белгиланди. Ҳозирги кунда бу хил тартибда маблағ олувчилар сони миллиондан ошиқ экани аниқланди. Аммо, шуни алоҳида таъкидлаш керакки, буни белгилашда адолат тамойилларига қатъий амал қилинади. Яъни, бу фақат муҳтож бўлган оилаларга қўлланилади. Аниқроқ қилиб айтганда, жон бошига оладиган даромади ўртача оиладагидан кўра бир неча баровар ортиқроқ келадиган хонадонлар ҳам бор. Фуқароларнинг ўз-ўзини бошқариш органлари бундай хонадонларга бундай маблағни бермасликка ҳақлидир. Шу йўл билан иқтисод қилинган маблағ эвазига ижтимоий ёрдамга муҳтож ва кам таъминланган оилаларга бериладиган молиявий кўмак ҳажми оширилади. Шу ўринда адолат тамойилларига қатъий амал қилишнинг фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан назорати кучайтирилиши ҳаёт талабидир.

Аҳолини ижтимоий ҳимоялашни такомиллаштира бориш жараёнида иқтисодий ва ижтимоий шарт-шароитлар ҳисобга олинади. Шунга кўра оиладаги болаларга маблағ тўлашда амалдаги тартибларга бироз ўзгартириш киритилди. Яъни, эндиликда фақат муҳтож оилаларнинг болаларига то ўн саккиз ёшга етгунича (мустақил даромад қилиш қобилиятига эга бўлгунича) бундай пул тўлаб борилади. Шунингдек кам таъминланган оилаларнинг фарзандлари (5-9 синфларда ўқийдиганлари ҳам) бепул қишки кийимлар билан таъминланиши кўзда тутилган. Мактаб педагогика жамоаси ота-оналар қўмитаси ва маҳалла фаоллари иштирокида бундай оилаларни аниқлаб чиқадилар. Шунингдек кам таъминланган оилаларнинг барча фарзандлари мактаб дарсликларини бепул олиш ҳуқуқига эга бўлишади. Фармонда етим болаларни тарбиялаётган оилаларни моддий қўллаб-қувватлаш масалаларига ҳам алоҳида эътибор берилган. Шу йилдан бошлаб бундай оилаларга энг кам иш ҳақининг уч баробари миқдорида ойлик пул тўлаб борилади. Маҳаллаларимизда бундай бағрикенглик билан бола тарбиялаётганлар анчагина.

Булардан кўринадики, Фармон ҳамда ҳукуматимиз қарорларини ҳаётга изчиллик билан тадбиқ этишда маҳаллалар фаолиятини янада кучайтириш зарур. “Миллий руҳиятининг ва аҳоли турмуш тарзининг хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ижтимоий жиҳатдан энг ночор оилаларни маҳалла қўмиталари орқали аниқлаш ва уларга муайян моддий ёрдам кўрсатишдан иборат ижтимоий мадад шакли жорий этилди... “дея Президентимиз бу ижтимоий тадбирнинг аҳамияти хусусида алоҳида таъкидлаганди. Иқтисодий ислоҳотлар аслида мутасадди идора ва ташкилотлар ҳамда маҳаллалар фаолларининг фидойилигини талаб этади. Зеро, кексаларимиз орасида “Тушуниш ва англаш - муросанинг бошланишидир” деган ҳикмат бор. Шундай экан, ҳар ишни амалга оширишда муросали ва мулоҳазали бўлайлик. “Демократик институт дарсхонаси” сифатида тилга олинаётган янги давр маҳаллалари фаолиятини ва ҳамжиҳатлигини янада кучайтирсак, ҳар қандай иқтисодий муаммолар ечимини топиш осон кечади.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ ПАНОРАМАСИ

Гаагада Югославиянинг собиқ президенти С.Милошевич иши юзасидан халқаро суд жараёни давом этмоқда. Уч кун мобайнида ўзини ҳимоя қилувчи нутқини сўзлаган Милошевич унга қўйилган барча айбларни рад этди. У ўз нутқида Ғарб давлатларининг мусулмон ва славян халқлари орасига нифоқ солиб Югославияни бўлиб юборишни мақсад қилиб қўйганликларини таъкидлади. Маҳкама жараёнида 350 га яқин гувоҳларнинг дастлабкиси М.Балави унга қарши кўрсатма берди.

***

Яқин Шарқда давом этаётган уруш мана ўн саккиз ойдирки тўхтамаяпти. Жаҳон жамоатчилигининг саъй-ҳаракатлари натижа бермаяпти. Исроил ҳукуматининг олиб бораётган тажаввузкорлик ҳаракатидан шу мамлакатнинг ичида ҳам норозиликлар бошланди. Заҳирадаги зобитлар бошлаган компаниянинг сафи тобора кенгаймоқда. Дастлаб бу ҳаракат элликка яқин кишини бирлаштирган бўлса, ҳозир уларнинг сони 250 дан ошган. Улар Исроил қўшинларини ғарбий соҳилнинг бир қисми ва Ғазо секторидан олиб чиқишни талаб қилмоқдалар.

***

Эрон ташқи ишлар вазири Камол Ҳаррозий АҚШ томонининг Эронга нисбатан қилаётган даъволари асоссиз эканлигини, мамлакатининг «Ал-қоида» билан ҳеч қандай алоқаси йўқлигини, чегарада ушланган 150 киши орасида ҳам бу ташкилот одамлари бўлмаганлигини бўлиб ўтган матбуот конференциясида таъкидлаган.

***

Грузия президенти Э.Шеварнадзе Панкис дарасида ўғирлаб кетилган тўрт нафар полиция ходимини ҳеч қандай шартларсиз қайтариш лозимлигини, акс ҳолда ўша ерга жўнаб кетган республика ички ишлар вазири истаган чорасини кўришини, бунинг оқибати яхши бўлмаслигини айтган. Ушбу можаро бу ердаги чечен миллатига мансуб наркобарон Ю.Бадагашвили ҳибсга олинганидан кейин бошланган бўлиб, у қўйиб юборилгач, полиция ходимлари озод этилиши мумкин.

***

Афғонистоннинг Муваққат маъмурияти бошлиғи Ҳамид Карзай мамлакат осойишталигини таъминлаш мақсадида халқаро тинчликсевар кучлари сонини кўпайтиришга ҳаракат қилишини айтган.

***

Тожикистон чегараларини қўриқлаётган рус аскарлари афғон томонига ўтишга ҳаракат қилган ўн икки нафар тожикистонлик фуқароларни ушлашган.

***

Чеченистон ҳукуматининг бошлиғи С.Илёсов Панкис дарасидаги қочқинлар хоҳишларига кўра ўз ватанларига қайтишлари мумкинлигини, улар учун икки минг кишилик яшаш жойи ҳозирлаб қўйилганлигини айтган.

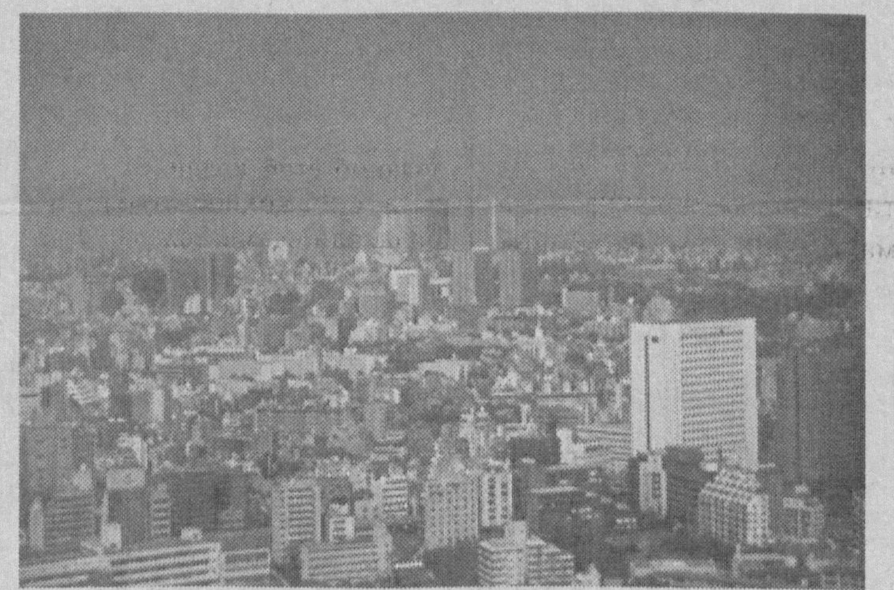

Арафа

ФАЙЗУ БАРОКОТЛИ КУНЛАР

(Давоми. Боши 1- бетда.)

Маълумки, Қурбон ҳайити кунида барча мусулмонлар бир-бирларини муборакбод этиб, табаррук отахон-онахонларга узоқ умр, имон, ёшларга тавфиқу рушди ҳидоят тилашади. Қариндош-уруғларни, ёру биродарларни зиёрат қиладилар, ўз яқинлари ва беморларнинг ҳолидан хабар оладилар. Бу кунда шундай хайрли ишларни қилиш ҳар бир эзгу ниятли кишиларнинг қалб эҳтиёжига айланади. Бирор сабабга кўра аразлашган, гина-кудуратли таниш-билишлар ҳам ҳайит кунларида бир-бирларига қучоқ очадилар, ўзаро узр сўрашадилар. Чунки кечиримли ва меҳр-оқибатли бўлиш ҳар бир мусулмон учун ҳам қарз, ҳам фарздир.

Қурбон ҳайити байрам бўлгани учун бу кунларни ўзига хос, муносиб ҳолда яхши ўтказиш лозим.

Ўтганларни ёдлаш ва руҳларига дуои хайр қилиш жоиз, лекин бу ҳайит байрамига таъсир кўрсатмаслиги даркор. Мўмин мусулмонлар фақатгина шу Қурбон ҳайити кунларида эмас, балки йил давомида бир-бирларига бўладиган муомалаю муносабатларни яхши қилмоқликлари лозим. Шунингдек, Аллоҳ таолонинг уларга берган неъматларидан хайр эҳсон этишлари керак. Саховатпеша кишиларимиз муҳтож одамларга, мискину фақирларга ёрдам қўлларини чўзмоқликлари даркордир.

Бу ҳақда Қуръони каримда:

«Аллоҳ йўлида молларини инфоқ эҳсон қиладиган кишилар мисоли худди ҳар бир бошоғидан юзтадан дони бўлган еттита бошоқни ундириб чиқарган бир дона донга ўхшайди. (Қилинган бир яхшилик етти юз баробар бўлиб қайтишига ишора қилинмоқда).

Аллоҳ истаган кишиларга бир неча баробар зиёда қилиб беради. Аллоҳ (фазли карами) кенг билгувчидир». (Бақара - 261), дейилган.

Имом Ғаззолий (р.а.) айтдиларки: «Дунё (юрт) ободлиги тўртта нарса сабабидан - раҳбарлар адолати, олимлар илми, бойлар саховати ва муҳтожлар дуоси».

Ислом дини кишиларни бир-бирига меҳру оқибатли бўлишга чақириш билан бирга, уларни динидан, миллатидан қатъий назар ўзаро иззат-ҳурмат кўрсатишга ундайди.

Парвардигор инсонларнинг мўътадил ва фаровон ҳаёт кечиришлари учун лозим бўлган моддий бойликларини яратадики, унинг бу неъматларининг ҳеч қачон ҳисобига етолмаймиз. Қуръони каримда: «Аллоҳ берган неъматларини санаб саноғига етолмайсизлар», («Иброҳим» 34) деса ёки бошқа оятида эса: «Берган неъматларимга шукр қилсангиз, албатта уларни янада зиёда қилурман, агар куфрона неъмат қилсаларингиз, албатта азобим жуда қаттиқдир» («Иброҳим» 7).

Унинг бу улуғ марҳаматига шукрона этсак, шунда берган неъматлари янада зиёда бўлади.

Мамлакатимизда мусулмонларнинг диний маросимларини камоли ҳуррият билан адо этишлари учун барча шарт-шароитлар яратиб берилмоқда. Жумладан, муборак ҳаж сафарига борувчи фуқароларимиз ушбу йилда ҳам катта қулайликлар яратилди.

Рамазон ҳайити ва Қурбон ҳайитларининг биринчи кунлари дам олиш кунлари этиб белгиланган ҳамда мамлакатимизда байрам сифатида кенг нишонлаш ҳақида Вазирлар Маҳкамасининг махсус қарор ҳам чиққан.

2000 йил «Соғлом авлод йили» ва 2001 йилни «Оналар ва болалар йили», 2002 йилнинг эса «Қарияларни қадрлаш йили» деб эълон қилиниши мамлакатимиз раҳбарияти томонидан олиб борилаётган ижтимоий сиёсатнинг изчил эканлигини кўрсатиб турибди. Халқимиз «Қариси бор уйнинг париси бор» дейди. Ҳақиқатдан ҳам, қаерда кексалар бўлса, шу жойда файз бор, барака бор. Қарияларнинг дуосини олиб яшайдиган инсонлар ҳеч қачон кам бўлмайди.

Қурбон ҳайити муносабати билан барча фуқароларимизни Ўзбекистон Мусулмонлари идораси номидан яна бир бор чин дилдан муборакбод этиб, Ватанимизнинг истиқболи порлоқ, юртимиз тинчлиги ва осойишталиги бардавом, халқимиз фаровонлиги янада зиёда бўлишини Яратгандан сўраб қоламиз. Ҳайитингиз қутлуғ бўлсин азизлар!

Ҳожи Абдураззоқ ЮНУС, Ўзбекистон мусулмонлари идораси раисининг ўринбосари.

Маҳалла ва мактаб

Пойтахтимиздаги Мирзо Улуғбек тумани Турон маҳалласида ташкил этилган «Халқ университети» ўз фаолияти давомида маҳалла аҳли ўртасида кўплаб тадбирлар ўтказмоқда.

«ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТИ» САБОҒИ

Яқинда Музайяна Алавия номли мактабда ўтказилган Республика Аёллар Ресурс Маркази ҳамкорлигидаги тадбир «XXI аср вабоси - наркомания, СПИД ва жиноятчиликка қарши кураш ёшлар тарбиясида долзарб муаммо» мавзусида бўлди. Унда мактабнинг юқори синф ўқувчиларига Ресурс Маркази мутахассислари, хусусан, шифокорлар маъруза қилишди.

- Бу тадбиримиз, - дейди университет раҳбари, маҳалла хотин-қизлар билан ишлаш комиссияси раиси Гулпошша Эргашева, - маҳалла ва ёшлар фаолиятини янада яқинлаштиришга ҳам хизмат қилади.

Мухбиримиз.

Эътироф

ГАП ПУЛДА ЭМАС...

Қибрай шаҳарчасида намунали маҳаллалар кўп.

Фурқат маҳалласи ўтган йили «Энг обод маҳалла» республика кўригида ғолиб чиқиб, тилга тушган. Ғофур Ғулом номли маҳалла Қибрай туманида маҳаллалараро ўтказилган кўрикда совриндор бўлди. Янгиобод маҳалласи ёш футболчилари ва Фурқат маҳалласи ёш каратэчилари вилоят ва республика чемпионати ва бошқа нуфузли учрашувларида ғолибликни қўлга киритганлар. Ёш шахматчиларимиз ғалабалари ҳам мақтовга арзигулик. Маҳаллаларда мусобақалар ташкил этиш ва ғолибларни рағбатлантиришда ҳомий ташкилотлар (шу маҳалла ҳудудида жойлашган корхоналарнинг раҳбарлари) ўз ёрдамларини аямаяптилар. Маҳалламиз ҳудудида бир нечта хусусий дўконлар ва туман «Коопсавдо» ҳиссадорлик жамияти жойлашган. Унинг раҳбари Ҳаёт Ўктамов маҳалладаги айрим муаммоларимизни ҳал этишда ўз ёрдамларини аямаётир. У маҳалла ҳисоб рақамига анчагина маблағ ўтказди. Шунингдек, бу одамнинг кўмаги билан кам таъминланган оилаларнинг бир нечтасига совға-саломлар улашилди. Ушбу йилда «Mahalla», «Ўзбекистон овози» ва туман газеталари обунаси учун 25400 сўм ўтказишга бош қўшди. Гап фақат саховатли инсоннинг бизга қанча пул ўтказилгани ҳақида эмас. Маҳалламиз аҳлига бўлган эътибори ва ҳурмат-иззатидадир. Ахир катта иқтисодий даромад қилса-да, ўз маҳалласига беоқибат кишилар ҳам бор-ку. Қарияларни қадрлаш йилида эзгу иш қилиб кексалар кўнглини олаётган саховатпешалар ҳақида кўп нарса ёзсак арзийди.

Толиб ТЎРАЕВ, Тошкент вилояти Қибрай тумани Фурқат маҳалласи оқсоқоли.

Таклифлар кўп...

МУАММОЛАР ЕЧИМИГА ЙЎЛ БОР

МАҲАЛЛА. Унда барчамиз яшаймиз. Ундан айро одам йўқ. Бу тизим ҳатто чет элликларни ҳам ҳайратга солмоқда. Бироқ бу бошқарув идорасининг салоҳият ва имкониятларини ҳали тўлиқ ишга сола билаётганимиз йўқ.

Шундай бўлса ҳам фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, маҳаллаларнинг келажакда жамиятимиз ҳаётида янада улкан аҳамият касб этишига менда катта ишонч пайдо бўлди. Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов Ўзбекистон Контституциясининг 9 йиллигига бағишланган тантанали маросимда сўзлаган нутқида маҳалла тизими ҳақида кўп яхши гаплар айтди, унинг фойдаланилмаётган имкониятларини тилга олдилар.

Президентимизнинг мазкур нутқларидан келиб чиқадиган вазифалардан бири деб шуни билдимки, маҳалла фаолиятини янада жадаллаштириш учун малакали кадрлар керак экан. Маълумки, малакага бир жойда узоқ ишлаш ва ўқиш орқали эришилади. Агар фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига ҳар 2,5 йилда сайловлар ўтказилишини назарда тутсак, маҳаллага сайланган оқсоқол ва унинг маслаҳатчилари бунгача маълум даражада шу соҳадаги билим ва кўникмаларга эга бўлган ҳолда келиши талаб этилади. Шунингдек, улар иш фаолиятлари давомида ҳам маълум малака ошириш курсларини тамомласалар мақсадга мувофиқ бўлар эди. Бу ўринда ҳар бир вилоятда республика «Маҳалла» жамғармаси қошида фаолият кўрсатаётган «Маҳалла зиёси» ўқув-услубий марказининг бўлимларини очиш ва уларни маҳаллий бюджет ҳисобидан молиялаштириш айни муддаодир.

Маълумки, «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонуннинг 17-моддасига амал қилган ҳолда Ўзбекистон Оқсоқоллар Кенгаши ва унинг Низоми қабул қилинган.

Ушбу ҳужжатлар қабул қилинганидан сўнг маҳалла тизимида сезиларли даражада ижобий ўзгаришлар юз берди. Хусусан, унинг тизими жойларда қулоч ёйди. Айниқса, Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгашининг фаолияти бутун мамлакатимиз бўйлаб ўз самарасини кўрсатиб келмоқда. Аммо, вақт шундай одил хулоса ясовчики, ҳар бир жараённинг бир маромда туришини хуш кўрмайди. Шу боисдан бу йўналишнинг вилоят, туман, шаҳарча миқёсидаги фаолиятига алоҳида эътибор зарур. Бунинг учун шу жойлардаги ҳокимият тизимидан тортиб, мамлакат миқёсидаги идораларгача бу тизимни қўллаб-қувватлашлари ҳаёт тақозосидир.

Хоразм вилоятида 15 дан ортиқ жамғармалар тузилган. Кўпчилигининг фаолият тури бир-бирига яқин, яъни жамиятимизнинг ижтимоий ночор қатламлари - ногиронлар, кам таъминланган оилалар, боқувчисини йўқотганлар, етим-есирларга моддий ёрдам беришдан иборат. Манзилли ёрдам олувчиларнинг барчаси ҳам маҳаллаларда яшайдилар. Ҳар бир жамғарманинг раиси, ҳисобчиси, 2-3 та ходими бор. Топилган маблағлар биринчи навбатда ушбу ходимларнинг хизмат ҳақи — маошига ва идорани сақлаш харажатларига сарфланади. Шу билан тўплаган маблағларининг ҳам охири кўриниб қолади. Хулоса шундан иборатки, мақсадлари бир-бирига муштарак бўлган жамғармалар ўзаро ҳамкорликда фаолият қилиши мақсадга мувофиқ эмасмикан.

Президентимиз юқорида айтилган нутқларида жамоат ташкилотлари ҳақида гапира туриб, яна бир - дастуриламал бўладиган гап айтдиларки, уни айнан келтирмай иложимиз йўқ: **«...Гап асло бу ташкилотларга давлат томонидан маблағ ажратиш ҳақида бораётгани йўқ... Бу масалани ечишнинг бошқа йўли борки, у ҳам бўлса, бундай ташкилотларга қонуний нуқтаи назардан молиявий манбалар топиш имкониятини яратиб беришни назарда тутиш керак»**. Агар мана шу масаланинг моҳияти жойларда тўғри ҳал этилса, маҳаллалар оқсоқоллари ҳам, уларнинг бугунги кундаги шаҳар, (туман), вилоят мувофиқлаштирувчи ташкилотлари раҳбари сифатида ишлаётган «Маҳалла» жамғармалари раҳбарлари ҳам ўзларининг 50 фоиз вақтларини ташкилотлар эшигини қоқиб моддий ёрдам сўрашга сарфламасдан, фақатгина маҳаллаларнинг ривожи билан шуғулланган бўлардилар.

Президентимиз ўз нутқларида давлатнинг кўпгина вазифалари, шу жумладан назорат вазифалари ҳам жамоат ташкилотлари ва нодавлат ташкилотларга берилиши лозимлиги ҳақида айтиб ўтдилар. Шунга бир мисол: ноқонуний қурилишлар, тасдиқланган архитектура фасадини бузган ҳолда эшигининг олдига ҳар хил гараж, тамбур ва бошқа объектлар қуришни тўхтатиш билан шаҳар, (туман) архитектура бўлими қошидаги архитектура назорати хизмати шуғулланади. Аммо, афсуски улар ушбу қурилиш битгандан кейин бунга аралашадилар. Қолаверса, ҳудудининг қаеридаги йўлни асфальт қилиш керак, қаерга кичкинагина кўприк қуриш керак, артезиан қудуқ қазиш, кўчани ёритиш керак ва ҳоказо ишларни маҳаллалар ўзлари амалга ошириши лозим. Бунинг учун шаҳар, (туман) ҳокимиятлари билан фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари орасида ҳар кимнинг функцияларини белгилаб берувчи келишув-шартнома тузилиши зарур.

Баҳодир БОБОЖОНОВ, Хоразм вилояти Оқсоқоллар кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси вилоят бўлими раиси.

Таассурот

ТОМОШАБИННИНГ «ТОПТАЛГАН ТУЙҒУЛАР»И

Яқинда мен Муқимий номидаги мусиқали драма театрида намойиш этилган «Топталган туйғулар» деб номланган спектаклни кўриб, тўғриси, бу асар воқеаларини томошабин сифатида қабул қилолмадим.

...Бир куни эр ичиб олиб қайсидир газетада ишлайдиган ўртоғига телефонда «Аммамнинг бир қизи бор, 32 ёшда, вафодорлик ваъда қилади», дея ўз хотинини назарда тутиб эълон бериб юборади. Икки ҳафтадан сўнг газетада эълон босилгач эса, хотинининг олдига келиб жанжал қилади. Шунда эр-хотин иккови «Агар эълонни ўқиб келадиган эркаклар хотинни ёқтириб, қўлини сўраса», ажралишга келишишади.

Эълонни ўқиб кетма-кет уч киши хотинни кўргани келади. Келган эркаклар қандай аёлни истаётган бўлсалар, хотин шундай кўринишда намоён бўлади. Фожеани қарангки, бу вақтда эр ё соқов, ё хизматкор, ёки дурадгор сифатида хотинининг эркаклар билан қилаётган «савдо»сига томошабин бўлиб саҳнанинг бир четида ўтира туради..!

Ахир, ҳеч бир ўзбек аёли турмуш ўртоғидан қанчалик нафратланмасин ундан қасд олиш мақсадида ҳам эрининг кўз олдида бошқа эркакка ўзининг «яхши» хислатларини намоён қилмайди! Эркак минг сабрли бўлганда ҳам хотини бошқа эркакка ёқиш мақсадида рақсга тушса, турли-туман либосларда ўзини намойиш қилса томошабин сифатида бир четда рашкини, ориятини ичига ютиб турмайдику?!

Биринчидан, бундай воқеа бирон бир оиланинг ҳаётида юз бериши жуда шубҳали. Борди-ю, юз берганда ҳам уни минглаб томошабинлар кўрадиган саҳна асарига асос қилиб олишга арзимайди. Иккинчидан, саҳнада бундай ясама воқеани пуфакдек шишириб одамларга тақдим этиш, шу орқали шундай ноҳаётий воқеани ташвиқот қилиш театр санъатини ва томошабин савиясини, нуфузини тушириш эмасми?

Хуллас «Топталган туйғулар» спектаклини томоша қилиб, ўзимни ҳам томошабин сифатида туйғулари топталган одамдек ҳис этдим...

Шаҳло ҲОШИМОВА.

Кўринг, ҳавас қилинг

ОҚСОҚОЛИМИЗНИНГ НУФУЗИГА ҲАВАС ҚИЛАМИЗ

«- Энг яхши маҳалла қайси?
- Асака маҳалласи.
- Энг ободи ҳамми?
- Худди шундай.
- Тўй-маъракалари меъёрида, тартибли, камчиқим ўтказиладиган маҳалла-чи?
- У ҳам ўша Асака!»

Пештоқига «Асака маҳалласи фуқаролар йиғини» деб ёзиб қўйилган кўркам бинога кириб борганимизда қабулхонада уч-тўрт чоғли одам кутиб турар, ичкарида эса оқсоқол Шукуржон Эгамбердиев телефон орқали ким биландир гаплашарди.

- Шаҳар ҳокимлигидан - деди оқсоқол биз билан кўришаркан. - Ободончилик бўйича... узр сиз газета-журналлар кўриб туринг, мен қабулимдаги фуқаролар билан гаплашиб олай. Сўнг бафуржа суҳбат қурамиз.

Хонага кўз югуртираман: тўрда Президентимизнинг «Ҳалоллик ва фидойилик фаолиятимизнинг асосий мезони бўлсин» деган сўзлари... мустақиллик йилларида қўлга киритилган ютуқларни акс эттирувчи рангли плакатлар, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва кўрсатмалари, ҳикматли сўзлар... стол устида «Халқ сўзи», «Андижоннома», «Mahalla», «Саховат», «Мулоқот» каби газета ва журналлар...

- Мумкинми?

Эшикдан 30 ёшлар чамаси бир аёл кириб келди.

- Ҳа, Рўзихон қизим, тинчликми, Озодбек яхшими? Кичкинанг тузалиб қолдими?

- Раҳмат, Шукуржон ака. Сизнинг ёрдамингиз билан Озодбек акам ишга жойлашиб олдилар. Худо инсоф бериб, ичишни ҳам ташладилар. Топганларини уйга - болаларига олиб келяптилар.

Аёл раисга ўз аҳволини айтиб, яна бошқа қоғозли ишларини битказиб чиқиб кетди.

- Буларнинг уйини уй қилгунча, - бош чайқади оқсоқол. - Кўп ҳаракат қилдик. Хайрият, оилани сақлаб қолдик. Акс ҳолда... шунақа, маҳаллада тизгинни маҳкам ушламасанг бўлмас экан. Ўтган йили 16 та аразлашган оилани муросага келтирдик. Бу йил ҳам...

Дарвоқе, Шукуржон акани нафақат маҳалладошлар, балки бутун асакаликлар ҳурмат қилишади. Устоз, маслаҳатгўй сифатида қадрлашади. Бунинг боиси бор, албатта.

У 45 йил Асака пахта тозалаш заводида ишлади. Бу муддатнинг 18 йилини заводга раҳбарлик билан кечирди. 1996 йилда уни иззат-икром билан пенсияга кузатишди. Бироқ маҳалладошлар эса худди шуни кутиб тургандек Шукуржон акани яна ўз ҳолига қўйишмади: ўзларига оқсоқол қилиб сайлашди. Бунинг устига у Асака шаҳар кенгаши депутати ҳам.

Маҳалладаги ҳар бир кўча ва кўп қаватли уйнинг ўз етакчи фаоли бор. Улар эл орасидаги икир-чикирлару муаммоларни ҳал этишда бош рол ўйнашади. Нўмонжон Ҳайдаралиев, Равшанбек Тўрабоев, Абдушукур Собиров кабилар ана шулар жумласидандир. Бу ишларда айниқса моддий томондан маҳалла фуқаролар йиғинига Асака шаҳар Қизил Ярим Ой жамияти, Ип йигирув ҳиссадорлик жамияти, божхонаси бўлими, шунингдек яна бир қатор саховатли тадбиркорлар яқиндан ёрдам беришди.

Вилоят ҳокимининг қарори билан ўтказилаётган «Андижонни гуллар вилоятига айлантирайлик» кўрик-танлови маҳалла фуқароларининг ғайрат-шижоатини ошириб юборди. Қисқа вақт ичида маҳалла ўрамидаги ариқлар тозаланди. Мавжуд мевали ва манзарали дарахтларга ишлов берилди. Йўлаклар асфальтланди. Шу аснода қирқ хонадон кўча дарвозаларини янгитдан қурди. Ҳамма ёппасига деворларини оқлади, таъмирдан чиқарди. Кўча бўйларига 200 туп хурмо, 5 минг туп атиргул кўчатлари ўтқазилди. Шу боис маҳаллалар ўртасида бошланган ободончилик ва кўкаламзорлаштириш кўрик-танловида Асака маҳалласи ҳам совриндор бўлди.

... Яқинда бозор - ўчар айланиб юриб, оқсоқолнинг қабулида учратганим - Рўзихонга рўбарў келиб қолдим. У турмуш ўртоғи Озодбекнинг ёнида, зилзамбил сумкани кўтаришиб келарди.

- Келаётган шанбага тўй - деди у табассум билан. - Келинойим билан тўйга келинглар. Шукуржон ота ўзлари тўйга бошчилик қиладиган бўлдилар.

Мен қўлимни кўксимга қўйиб ташаккур айтдим ва улар ортидан ҳавас билан қараб қолдим...

Абдулаҳад ЎРМОНОВ,
Асака туманидаги 7-мактаб ўқитувчиси.

Сиздан сўрамоқчи эдим...

САВОЛ:
Йўқолган резина қувурни қоровул тўлайдими?

Заводимиз ҳовлисининг бир бурчагида девор бузилганди. Раҳбарларга бир неча марта айтсак ҳам тузатишмади. Менинг навбатчилигимда ҳовлидаги резина қувур йўқолган, шуни мендан ундиришмоқчи. Шу тўғрими?

Б.ИМОМОВ.
Андижон вилояти.

ЖАВОБ:

ҲА, ТЎЛАЙДИ

Меҳнат кодексининг 198-моддасига асосан ходим иш берувчига бевосита етказилган ҳақиқий зарарни тўлаши шарт. Бевосита етказилган ҳақиқий зарар деганда, иш берувчининг мавжуд мол-мулки амалда камайганлиги ёки ёмон ҳолатга келганлиги, шунингдек иш берувчининг ортиқча тўловлар қилиш зарурияти тушунилади.

Ходим иш берувчига бевосита етказилган ҳақиқий зарар учун ҳам, иш берувчи бошқа шахсларга етказилган зарарни тўлаши натижасида келиб чиққан зарар учун ҳам моддий жавобгар бўлади. Кодекснинг 202-моддаси 1-қисмига мувофиқ, махсус ёзма шартнома асосида унга ишониб топширилган қимматликларнинг сақланишини таъминлаш учун ходимга тўлиқ моддий жавобгарлик юклатилади.

Юқоридаги қонун нормаларидан келиб чиқиб, навбатчилигингизда сизнинг айбингиз билан йўқолган резина қувурнинг қийматини тўлиқ ҳолда сиздан ундиришга ҳақли.

Тошкент Давлат юридик институти катта ўқитувчиси Мирзаҳаким ДОНИЁРОВ жавоб берди.

Мулоҳаза

МАҲАЛЛАДА СИЗНИ ТАНИШАДИМИ?

Бу аёл обрўли бир идорада ишларди. Кунига эрталаб уйидан барвақт чиқиб кетар, сўнг қоронғу аралаш кириб келарди. Ўзининг таъбири билан айтганда, «бошдан-оёқ ишга кўмилган» эди. Иссиқ жон иситмасиз бўлмас...

У тасодифан қаттиқ хасталаниб ётиб қолди. Идорасига сим қоқиб, аҳволини билдирди. Ҳамкасблари «касал кўрамиз» деб аёл яшайдиган маҳалла томон йўл солишди. Лекин, маҳалла катта жой. Аёл қайси хонадонда яшаркин? «Маҳалладошларидан сўраб топамиз» деди улардан бири. Ҳали ундан, ҳали бундан сўрашганда, ҳаммаси «билмаймиз» деб елка қисишди. Сўнг маҳалла идорасига кириб оқсоқолдан сўрадилар. Буни қаранг, оқсоқолнинг ўзи ҳам ҳалиги аёлни танимас экан. Хуллас, шу идорадаги каттакон дафтар варақланди, кишиларнинг исми-шарифлари бирма-бир кўриб чиқилди, шундан сўнггина «бемор аёл»нинг қай уйда яшаши маълум бўлди. Ҳамкасбларининг анча-мунча сарсон бўлишганини эшитган аёл чуқур ўйларга ботди. У нималарни ўйлайдийкин? Балки узоқ йиллар маҳалла-кўйга аралашолмай, охир-оқибат ўз маҳалладошларига бегона бўлиб қолганини сезиб, қаттиқ изза тортгандир!? Қандай фожеа, бу! Афсуски, кўпчилигимизнинг ҳаётимизда мана шундай фожеа аллақачон рўй бериб улгурган. Лекин, қачон? Қай кун, қай соатда? Ўйлаб кўрайлик.

Аждодларимизнинг хўп яхши одатлари бўлган. Бирор маҳаллага кўчиб келган киши эртасигаёқ «бир сиқим ош» дамлаб, янги маҳалла кексаларини уйига чорлаган, уларга ўзини танитган. Истиқлол нашъаси билан яшаётганимизга ўн йилдан ошди. Бу давр ичида маҳаллалар ҳаётида ҳам улкан ўзгаришлар бўлди. Эндиликда маҳалла тарбия бешиги, каттаю кичикнинг бошини қовуштириб савоб ва эзгу ишларга фатво бергувчи табаррук маскандир. Элни эл қиладиган ҳам маҳалла! Бироқ, кўпчилигимиз ҳали-ҳануз ўз маҳалламизга эл бўлолмаяпмиз. Хўш, бунинг сабаби нимада? Яқинда бир даврада худди шу хусусда гап кетди.

- Шу жойда яшаётганимга ўн беш йилча бўлди, лекин ҳалигача маҳалладошларимни тузук-қуруқ танимайман, - дея ўкиниб сўзлади бир киши. - Келган вақтларимда тўйга, маъракага чақириб кетишарди, мен эса вақт тополмасдим. Бора-бора чақирмай ҳам қўйишди. Мана энди, болаларимизнинг олди уйланадиган ёшда. Тўй қилсам кимни маслаҳатга чақираман? «Тўйингни маҳалла ўтказади, қазои муаллақ етса, шу маҳалланг кўмади, тобуткашларингни йўқлаб тур!»- дегувчи эди раҳматли отам. Йўқ, қулоқ солмадим. Энди пушаймонда қолдим...

-Ҳеч бўлмаганидан кўра кеч бўлганиям яхши, дейдилар. Ҳалиям бўлса хатоингизни тузатинг, маҳаллангизга қўшилинг, - дея маслаҳат берди даврадагилардан бири, сўнг бошқа бир воқеани гапириб берди.

- Наҳор ошига бордик. Не кўз билан кўрсакки, шаҳардаги нуфузли идоранинг бошлиғи хизматда юрибди. Ҳайрон бўлдик. Шундай обрўли одам маҳалланинг кичик бир йиғинида югурибелиб... Кейин эшитишимизча, шу одам бундан беш йилларча аввал маҳалладан ҳовли-жой сотиб олган. Буни биров билган, биров билмаган. Бошлиқ ишга хизмат машинасида кетиб, уйига ҳам шу машинада қайтган. Маҳаллада нима гап, қаерда тўй, қаерда аза, бу билан иши бўлмаган. Йўлда учраган каттаю кичик салом берса, бош силкиб қўяқолган. Лекин ўзбекчиликда нима кўп, эзгу одату таомиллар кўп. Шу одам ҳам оиласида бир тадбир ўтказганда боши деворга урилган экан. Ўша куни маҳалладан бирор кимса ошга чиқмабди. Бошлиқ идорасидаги хизматчилару ёр-биродарлари ўртасида хижолатга қолибди. Шундан буён маҳаллада неки йиғин бўлса, у энг аввал хизматга шайланаркан.

«Йўлдан чиқсанг ҳам, элдан чиқма!» деган ҳикмат бор. Биз «элнинг корига ярасин» деб фарзанд ўстирамиз.«Эл-юрт ишига камарбастамиз» деб давраларда лоф урамиз. Аслида эса эл ичига ўзимиз яшаётган маҳалла орқали кириб борамиз. Маҳаллада ҳурмат топиш эл ичида иззатланиш билан баробар.

ГУЛЖАМИЛА.

Бугун қишлоқда кўпкари

ҚИШЛОҚДАГИ СОЛИҚЧИ

Қишлоқда давлат солиқ инспектори бўлган кишига асосан оёғи билан тили иш беради десак, адашмаган бўламиз.

Бу бизнинг гапимиз эмас, балки Музработ туман давлат солиқ инспекцияси бошлиғи Аннақул Шерматовнинг айтганларидир. Участка солиқ инспектори маълум маънода одамшунос ҳам бўлмоғи керак.

Биз буларни Музработ туманидаги «6-Болдир-Қоракамар» участкасида ишлаётган 1 даражали участка давлат солиқ инспектори Холтожи Кенжаев баҳонасида айтаяпмиз. У киши бу ишда 1999 йилдан буён фаолият кўрсатаётир. Қисқа вақт оралиғида у ярқ этиб кўзга ташланди, меҳнати билан жамоаси ва элнинг кўзига яқин бўлди. У ишлаётган участкада 5 та маҳалла фуқаролар йиғини бор.

- Туман марказидан роса 45 километр олисда ишлаш, 2035 нафар солиқ тўловчи билан муомала қилиш анча-мунча масъулиятли иш. Аҳолининг ўзига яраша инжиқликлари, ташвишлари ҳам бор, - дейди Холтожи. - Лекин барибир ҳам одамлар билан ишлаш қизиқарли, мен учун ўзига хос катта мактаб вазифасини ҳам ўтаётир.

Айтиш керакки, 2001 йил Холтожи Кенжаев учун қийин ва лекин баракали ҳамда зафарли кечди. У йиллик режани 103 фоиз қилиб бажарди. Давлат бюджетига эса 11 миллион 827 минг 800 сўм пул туширишга муваффақ бўлди.

- Солиқ инспекторининг вазифаси фақат солиқ тушумларини тўплашдангина иборат эмас, - дейди туман давлат солиқ инспекцияси жисмоний шахсларни солиққа тортиш бўлими бошлиғи Зиёдулла Ҳусанов, - балки у халқ ичида иш олиб бормоғи лозим.

Албатта, Холтожи Кенжаев учун иш силлиқ ва ҳамиша ҳам осон кечаётгани йўқ. Гоҳи-гоҳи солиққа оид қонунларни менсимаётганлар, бузаётганлар ҳам учраб туради. Улар билан ишлаш баъзида қийинчиликлар ҳам туғдиради. Чунки ҳеч бир қонунбузар сизга осонликча ён бермайди. Шундай пайтда ақл ва тадбир билан иш олиб боришга тўғри келади. Ўтган йил давомида Холтожи Кенжаев 30 нафар тадбиркорнинг солиқ қонунларини бузган ҳолда фаолият юритаётганлигини аниқлади ва 27 нафар қонунбузарга нисбатан маъмурий чора қўллади. 463 минг сўм миқдорида маъмурий жарима ундирилиб, давлат бюджетига туширилди. Уч нафар қонунбузар тадбиркорга нисбатан эса жиноий иш қўзғатилди ва ҳужжатлар туман прокуратурасига ўтказилди.

Музработлик участка солиқ инспектори Холтожи Кенжаевни 2001 йилдаги баракали ва унумли меҳнатлари учун республика Давлат солиқ қўмитаси икки ойлик маош миқдорида пул мукофоти билан тақдирлади. Мукофот, мақтов ҳам одамни ғайрат билаш ишлашга ундар экан. Қаҳрамонимиз айни кунларда маҳаллий солиқ тўловчилар, якка тартибда меҳнат фаолияти билан шуғулланувчиларни рўйхатга олиш ва уларга тўлов хабарномаларини муддатида тарқатиш билан астойдил шуғулланмоқда.

Маҳмуд АБУЛФАЙЗ,
«Mahalla» мухбири.
Сурхондарё вилояти.

Олам турфа

ЙИГИТНИНГ ТАКЛИФИНИ РАД ЭТИБ

«Труд» ҳафтаномасининг ёзишича шу кеча-кундузда дунё бўйича энг баланд бўйли аёл покистонлик Зайнаб Биби экан.

25 яшар Зайнабнинг бўйи 240 см. бўлиб у теннниснинг рекордлар китобига киришга даъвогарлик қилмоқда. Ҳамма нарса ҳам жасадга қараб деганларидек 1 кунда у 8 дона оби нон, 2 та товуқ, 2 л. сут, 5 кг. - хўл мева, 6 л. - сув истеъмол қилишга одатланган. Бу дароз аёлнинг оёғига 50-чи размер пойабзал тўғри келиб, кўйлаги учун 12 метр мато керак бўлар экан. РИА «Новости» агентлигининг хабар беришича саудиялик мебел созлар унга атаб махсус 3,1 х 150 см. резмердаги кроват ясаб беришган. Яқинда Зайнаб Биби у билан турмуш қуришни ният қилган ҳамда қизнинг ота-онасига 200 минг реал (54 минг доллар) миқдорида қалин беришга рози бўлган саудиялик йигитнинг таклифини рад этиб, Ҳаж ибодатини бажариш учун Арабистонга жўнаб кетган.

ҒОЛИБЛИК ҲАМ ФОЙДА БЕРМАДИ

Молдавиялик Елена Корней исмли қиз Ирландияда мактаб ўқувчилари ўртасида инглиз тилидан ўтказилган танловнинг ғолиби бўлди.

Холбуки, Лена учун бундан 1,5 йил аввал инглиз тили мутлақо ёт эди. Унинг ҳаракати ва тиришқоқлиги ўз самарасини берди, натижада у инглиз тилини ўзлари учун ўз она тиллари деб ҳисоблайдиган тенгдошлари орасида бу тилни анча мукаммал ўрганганлигини кўрикда намойиш қила олди ва ғолиб чиқди. Бироқ қизнинг қувончи узоққа бормади. Бу қувончнинг кетидан унинг оиласи учун кутилмаган ташвишли хабар келди. Гап шундаки, Леналарнинг оиласи Ирландияга сиёсий бошпана сўраб келган эди. Ленага мукофот топшириладиган куни Ирландия ҳукумати уларнинг оила аъзолари 15 кун ичида мамлакатдан чиқиб кетишлари лозимлигини билдирди деб ёзади Молдавияда чиқадиган «Новое время» газетаси.

ДОЛЛАРГА ДУДЛАНГАН БАЛИҚЛАР

Ярославль областига қарашли Переславль қишлоғида яшовчи Дуня хола доллар ёқиб уйини иситди.

Воқеа аслида бундай бўлган эди. 80 ни қоралаган кампирнинг чоли ўлиб бева қолади. Кампирнинг турмуш ўртоғи вафот қилмасидан илгари қариялар балиқни дудлаб сотиш билан кун кўришар эди. Энди бу ишларни бажариш кампирнинг ёлғиз ўзига қолди. Кампир ишни аста секин йўлга қўя бошлади. Кунларнинг бирида балиқ дудлаш учун махсус тайёрланган ўтинни ташқаридан олиб кираётганида ўтинлар орасига тиқиб қўйилган қоғоз пакетдаги унга нотаниш кўк қоғозларни кўриб қолди. Авваллари эрининг ўтинни ёқиш учун қоғоз боғламлари тайёрлаб қўйиши эсига тушди ва бу қоғозлар ҳам шу мақсадда бу ерга қўйилган деб ўйлаган кампир пакетдаги қоғозлардан ўтинни ёқиш учун фойдаланди. Бу иш кетидан келиб қолган кампирнинг москвалик набираси воқеа нималалигини билгач хангу-манг бўлиб қолди. Аслида пакет ичидаги қоғозлар АҚШ долларлари бўлиб кампирнинг набирасига қарашли эди. У бу пулларни ўғрилардан қўрқиб ҳеч ким билмайдиган жой деб ўтинлар орасига яширганди. 3 минг доллардан ажраган набира бевақт юрак хуружига дучор бўлди...

Ф.ҒОЙИБОВ тайёрлади.

Эй сиз, одамлар

ҲУКМ ҚАТЪИЙ...

МУЛОҲАЗАГА ЎРИН БОР

Искандарни кўрган Зулфизарнинг чеҳраси очилди. Ҳатто қизларга «Кўрдингларми, менга қандай йигитлар мафтун» дея мақтангандек қараб ҳам қўйди.

... Икки ўртоқ Искандар билан Зафар яшил «Дамас»га миниб Қарши тиббиёт коллежига келишди. Йигитлардан бири суҳбатлашиб турган қизлар гуруҳига яқинлашиб, ўзларига таниш бўлган қизни қаердалигини сўрайди. Улардан бири дарҳол ичкаридан сочлари қирқилган, калта юбкали қизни етаклаб чиқади.Искандарни кўрган Зулфизарнинг чеҳраси очилди. Ҳатто қизларга «Кўрдингларми, менга қандай йигитлар мафтун» дея мақтангандек қараб ҳам қўйди. У ўзини кузатиб турган қизларнинг ҳавасини келтириб «Дамас»га келиб ўтирди. Машина Қарши-Нишон йўли бўйлаб елдек учди.

Улар Нишон туманидаги Ширинобод жамоа хўжалигида истиқомат қилаётган Турсунбойникига кириб келишганда оқшом чўка бошлаган эди. Мезбонни меҳмонлар орасида ёш қизнинг борлиги бироз ҳайратлантирди. Шундай бўлса-да, уларни илиқ кутиб олди.

Дастурхон ёзилди. Мезбон топган-тутганини дўстлар олдига қўйди. Искандар ҳам қуруқ қўл билан келмаган эди. Бир шиша «бўйни узун»ни очиб, пиёлаларга қуйди. Меҳмон қиз ҳам бироз ноз-фироқ қилгач пиёлани охиригача симирди. Чеҳралар янада ёришди, гурунг кўр ола бошлади. Уй эгаси «оқи» йўқлигидан бироз хижолат ҳам чекиброқ бўлса-да, икки-уч шиша вино олиб чиқди. Қадаҳлар кетма-кет уруштирилиб, яхши ниятлар билдирилди. Йигитларнинг ҳар бири Зулфизарга алоҳида бахт тилашди.

- Энди бизга жавоб, - деди Искандар вақт алламаҳал бўлгач.

- Йўқ, жавоб йўқ, ётиб қоласизлар, - деди Турсунбой астойдил. - Вақт жуда кеч бўлди. Бунинг устига ҳаммаларингизнинг кайфларингиз бор. Бундай аҳволда машинани бошқариш...

- Ҳе, нима деяпсиз, - меҳмоннинг сўзини бўлди Зафар. - Бу ичишлар йигит кишига нима деган гап. Қолаверса бундай ҳолатда машина бошқариш биринчиси ҳам, охиргиси ҳам эмас.

Мезбон иложсиз қолди. Дастурхонга фотиҳа ўқилди.

Йигитлар анча чайқалиб машина томон юришаркан, қизни ўртага олиб унга тегажоғлик қила бошлашди. Ана шундагина қизнинг кўнглига бироз хавотир аралашди. Тўғри, Зулфизар Искандар билан анчадан буён таниш. Ҳатто оила қуриш ҳақида аҳдлашиб ҳам олишган. Лекин нега у ўртоғининг тегажоғлигига, ҳатто туртиб- туртиб қўйишлари-ю, оғзидан чиқадиган бемаъни сўзларига эътибор бермаяпти?

Машина қишлоқдан чиқиши билан Искандар Зафарнинг кўзларини ўйнатиб қизга шилқимлик қила бошлади.

- Мен сизга тушунолмай қолдим. Нега бундай ярашмаган ҳаракатлар қиляпсиз. Ўртоғингиздан ҳам уялмайсиз ҳатто, - деди Зулфизар бироз қаршилик кўрсатиб.

- Уят, қанақа уят? Сен қаёққа боряпмиз, нега боряпмиз деб ҳам сўрамадингку, уятинг бўлса.

-Мен сизга ишондим. Сизни инсоф, диёнатли, аёл дилини биладиган эркак деб ўйлагандим.

- Лекциянгни қўй, бунақа гапларни сендек қизлардан кўп эшитганман.

Искандар қизнинг қўлини қайириб, куч билан уни бағрига тортди. Унга итдек тармашди.

- Тўхтатайми? - деди орқада бўлаётган воқеаларни машина ойнасидан кузатиб келаётган Зафар.

- Шошма, каналга етайлик.

Зулфизар йигитлар мақсадини англади. Дир-дир титраб кўз ёши тўкди. «Тўйдан олдин шарманда бўлмайлик» дея ялиниб ёлворди.

- Тўй, қанақа тўй? Искандар қаҳ-қаҳ отиб кулди. Сенга уйланадиган аҳмоқни топибсан. Келиб-келиб мен сенга уйланаманми?

Машина Қарши бош каналига етгач қаттиқ силкиниб тўхтади. Зафар пастга тушиб атрофни кузата бошлади. Зоғ ҳам кўринмасди кимсасиз даштда.

Ичкаридан Зулфизарнинг чинқирган овози эшитилди.

Муддаога етган Искандар машинадан пастга тушиб, канал томон юрди. Энди Искандарнинг ўрнини Зафар эгаллади. Қанчалар жирканч воқеа. Бу ҳайвонсифат ёшларнинг инсонга иснод келтирадиган ҳаракатлари қалбларни ларзага келтиради.

Қилғуликни қилган ноинсофлар ваҳимага тушдилар. Энди нима қилмоқ керак? Зулфизар оғзидан гулласа иккаламизнинг ҳам хону монимиз куяди. Бирдан-бир чора қизни даф этиш. Қатъий қарор шу бўлди. Аблаҳликни қарангки, жасадни сувга чўктириш олдидан қимматбаҳо буюмлар ҳам эсдан чиқмади. Унинг бўйнидаги тилла занжир, бармоқларидаги узуклар, сумкасидаги пуллар ҳам сарамжонланди.

Судда Қарши туманининг Боғобот қишлоғида яшаган умрида бирор фойдали иш билан шуғулланмаган Искандар Сапаровнинг бошқа фирибгарлик ва босқинчиликлари ҳам аён бўлди.

И.Сапаров ва З.Бердиевлар ўз қилмишлари учун узоқ муддатга озодликдан маҳрум этилдилар.

Келинг энди соғлом ақл ила фикр юритайлик. Ҳар учала ёшнинг қилмишини бирор жиҳатдан оқлаш учун бизда арзигулик асос йўқ. Ўзларини йигит санаган, аслида ҳайвонсифат махлуқлар бир бокира қизни ўз ҳирслари йўлида қурбон қилдилар. Бутун бир оилани фарзанд доғида куйдирдилар. Ўзларигагина эмас, бутун қишлоққа доғ туширдилар. Бундайларнинг жойи жаҳаннам.Янаям, билгувчи Оллоҳнинг ўзи.

Қизгиначи, қизгина? Йўқ, биз ҳамон ўша қотил қўллар қурбони бўлган ёш қизнинг фожеасидан карахтмиз. Ҳатто унга нисбатан бирор сўз айтишга тилимиз бормайди. Аммо у ўқишга кетиш олдидан онаизорининг: «Болам ўзингни сақла, ёмонларга ёндошма. Қизлик ғурури ҳар нарсадан улуғ. Шуни унутма» деган насиҳатларини нега унутди. Алдовларга учди, ёш умрини хазон қилди. Ҳаёнинг иймондан яратилганлигини,Ҳусайн Воиз Кошифий айтганларидек, «Ҳаётнинг маъноси ёмон иш қилмоқдин уялмоқлик бўлур. Одамига ҳаё шариф хислат ва мақбул сийрат бўлиши керак» Афсуски, энди бу сабоқ унга эмас, унинг тенгдошларига қаратилган.

Қурбон ЭГАМБЕРДИЕВ

«Mahalla»ламиз меҳмони

Гузарга ҳам деворий сурат ярашади

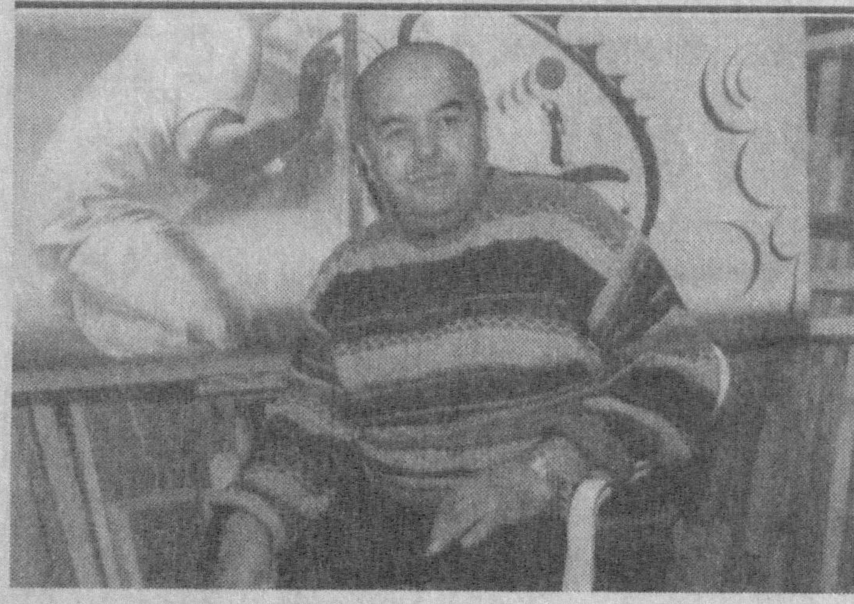

«Буюкликнинг биринчи белгиси оддийликка интилиш ва камтарликдир», деган экан бир донишманд.

***Баҳодир ЖАЛОЛОВ** - рангтасвир асарлари билан дунё кезган Ўзбекистон халқ рассоми, Ўзбекистон ва Қирғизистон Фанлар академияларининг ҳақиқий академиги, Навоий мукофотининг соҳиби, Чингиз Ахмаров ва Рўзи Чориевларнинг шогирди, ўнлаб иқтидорли рассомларнинг устози,... оддий ва камтарин инсон.*

Кузатувчанлик ҳар биримизга хос. Аммо ижодкор инсон бошқалардан минг карра ортиқ кузатувчан бўлади. Баҳодир акани суҳбатга чорлар эканмиз, у кишининг нафақат ижодкор, балки замондош сифатида бугунги жамиятимиз, ижтимоий ҳаётимиз ҳақидаги фикрларига кўпроқ қизиқдик.

- Ҳар бир ижодкорнинг ўз ботиний дунёси бўлади. Бу дунё унинг ўзигагина тегишли, ўзигагина аён. Зоҳирий дунё эса ҳаммамизники. Инсонда воқеликка ва замонга нисбатан ижобий ёки салбий фикр ана шу икки дунёнинг кесишуви натижасида туғилади. Жамият ва шахс муносабати қандай ҳолатларда ҳар иккови, яъни жамият учун ҳам, шахс учун ҳам фойдали бўлади, деб ўйлайсиз?

- Умуман олганда, ҳар бир одам у ижодкорми, йўқми, ўзининг ички ва ташқи дунёсига эга. Ташқи дунё давр силсиласи, жамиятнинг ривожланиш даражаси асосида шаклланади, ички дунё инсоннинг насли, болаликдан олган тарбияси, маънавий билимлари, онги ва ҳиссиётлари йиғиндисидан иборат. Инсоннинг онги қанчалик кенгқамровли, ҳиссиётлари мусаффо бўлса, унинг ташқи дунёга мослашиши - ҳаётда ўз ўрнини топиши, жамиятга бирон фойда келтириш қобилияти шунчалик юқори бўлади. Оддий айтганда, нимадан ва нима учун яралгани, умри абадиятда бир лаҳзалик бўлса ҳам Илоҳнинг неъмати экани, вужудни коинотнинг бир зарраси ва Руҳ барҳаётлиги ҳақида мулоҳаза юрита оладиган шахс жамиятга, одамларга кўпроқ керакли бўла олади. Бу тушунчалар янгилик эмас - Жалолиддин Румий, Нақшбандий, Яссавий, Жомий, Навоий, Ҳайём, Машраб каби аждодларимиз неча асрлар олдин комилликка Руҳ тарбияси билангина етишиш мумкинлигини уқтириб кетганлар. Кишида Руҳ етуклигининг биринчи белгиси - умрни беҳуда сарфламасликка бўлган интилиш, деб ўйлайман.

- Мактабларимизда асосий эътибор аниқ фанларга қаратилиши сир эмас. Тўғри, ҳамма ёппасига рассом ёки қўшиқчи бўлиб кетолмайди, қолаверса, бундай иқтидорли ўқувчилар учун махсус ўқув масканлари мавжуд. Лекин мусиқадан, рангтасвир санъатидан баҳраманд бўла олиш учун дид-фаросат ҳаммага бирдек керак. Балки мактабларимизда тасвирий санъат, мусиқа фанларига эътибор бундан-да кучайтирилса, ёшларимиз санъат асарларидан завқланадиган, уларга тўғри баҳо бера оладиган даражада савияли бўлармидилар?

- Таълим тизимимиз айни дамда бутунлай янгидан шаклланмоқда. Менимча, одобнома, маънавият каби янги фанлар қаторида айтайлик, нафис санъат тарихи фани ҳам ўқитилса айни муддао бўлади. Бу борада Япония маориф тизимининг бир нечта ўзига хос хусусиятларидан андоза олишни қўллаб-қувватлаган бўлардим. Японлар ёшидан қатъий назар оддий

бир гиёҳнинг гулга киришини ҳам буюк мўъжиза деб қабул қиладилар, қушнинг парвозидан ҳам фалсафий мантиқ топадилар ва менимча, улар буткул ҳақлар. У ердаги таълим муассасаларида рассомликка ёки мусиқага қобилиятининг даражасидан қатъий назар ўқувчига нафис санъатдан, мусиқадан умумий тушунчалар ўқитилади, санъат йўналишлари ҳақида чуқур билим берилади.

- Оилангизда ҳамма ижодкор: Галяхон опа меъмор, қизларингиз ҳам Сизнинг йўлингиздан боришаётган экан. Сизнинг машҳур «Икки плюс икки» оилавий портретингизда сиз ва Галяхон опа иккованингизнинг чеҳрангиз деярли қўшилиб кетгандай... Бундан ўттиз йилга яқин вақтни икковингиз мақсадлар, қизиқишлар, ижодий изланишлар муштараклигида кечирганингизга ишорани уқиш мумкин...

- Аслида ҳам шундай. Ижодий фаолиятимнинг шаклланишида Галянинг ҳиссаси беқиёс.

Барча деворий сувратларимнинг хомаки нусхага қараб девордаги ўрнини белгилашда Галя меъмор сифатида иштирок этган. Фаолиятимда ҳам, оила ташвишларида ҳам рафиқам энг биринчи ёрдамчим, маслаҳатчим. Қизларим - Ойдин ва Гўзал, иккови икки дунё. Ойдин рангтасвир санъатида анча довонлардан ўтди. Англияда кўп йиллар давомида рассомлик маҳоратидан таҳсил олди. Ҳозир Англиянинг нуфузли таълим даргоҳларидаги ўқишини тугатиб, магистрлик унвонини олиш арафасида турибди.

- Болалигингиз кечган маҳаллада бўлиб турасизми?

- Хадра майдонидаги Олмазор маҳалласида истиқомат қилардик. Биз яшайдиган боши берк кўчанинг номи жуда қизиқ эди, «Рўмол тупиги» дейиларди адашмасам. Айни кунда ҳам номи ўзгармаган билишимча. Ҳозир Мирзакалон Исмоилий номидаги маҳаллада яшаймиз. Маҳалла-маҳалла бўлиб яшаш отабоболаримиз дан қолган миллий қадриятимиз, одамларнинг жипсликда, ҳамжиҳатликда яшашнинг бундай ўзига хос тарзда кечиши аждодларимизнинг узоқни кўра оладиган, оқилу одил бўлганликларини тасдиқлайди. Инсоннинг жамиятдаги мавқеидан қатъий назар яхши-ёмон кунлари бўлади, ана шундай пайтда маҳалла-куйнинг мадади, хайрихоҳлиги кишига катта далда бўлади.

- Юртимиздаги ўнлаб санъат кошоналарига, нуфузли бинолар - меҳмонхоналар, банклар, музейларимизнинг фойеларига Сизнинг маҳобатли деворий асарларингиз улуғворлик, салобат бахш этиб турибди. Бир нечта океанорти мамлакатларида ҳам шундай ишларингиз бор. Ҳозирги кунда шундай маҳалла гузарлари қурилаяптики, улар замонавийликда, кўркамликда, катталикда ҳеч қайси нуфузли иншоотдан қолишмайди. Айтинг-чи, биронта маҳалла гузари биносида ҳам, балки ўзингиз катта бўлган маҳалланинг гузари биносида «Баҳодир Жалол» имзоси қўйилган, маҳалла ҳаётини акс эттирувчи асар яралиши ҳам мумкинми?

- Албатта мумкин, лекин ҳозирча бундай таклиф бўлгани йўқ. Деворий сурат ишлашнинг ўзига хос талаблари бор. Ана шу талабларга жавоб берадиган гузар қурилса, гузарнинг қайси маҳалланики бўлишидан қатъий назар, бундай таклифни қабул қилган бўлардим...

Мавлуда ҚОСИМОВА
суҳбатлашди.

СУРАТЛАРДА:
Баҳодир ЖАЛОЛОВ;
Рассом ижоди намуналари.

Мунажжимлар таъбири

ҚЎЙ
(21.03-21.04).
Бугундан иложи борича босиқроқ бўлинг, акс ҳолда келаси чоршанбагача атрофингизда Сиз билан тортишмаган одам қолмайди. Соғлиғингизга эътиборли бўлишни унутманг.

БУЗОҚ
(22.04-20.05).
Феълингиз айниб турибди, бунга атрофдагилар айбдор эмас, унутманг! Сизнинг бир мунча қайсарлигингиз оқибатида жанжал чиқиши мумкин. Муросасозлик ҳам ижобий фазилат экани ёдингиздами?

ЭГИЗАКЛАР
(22.05-21.06).
Эртага ва жума куни олди-сотди ишларига аралашмай туринг, алданасиз. Дам олиш кунини оила даврасида ўтказинг.

ҚИСҚИЧБАҚА
((22.06-22.07).
Собиқ дўстингизни шу ҳафтада учратиб қолишингиз мумкин. Афсуски, ундан кўнгилсиз хабар эшитасиз. Лекин бу тушкунликка тушишга арзийдиган сабаб эмас.

АРСЛОН
(23.07-22.08).
Уйдан ишга, ишдан уйга қатнайвериш жонингизга теккан бўлса, шаҳар ташқарисига чиқинг, чанғи учиб ҳордиқ чиқаринг. Келаси чоршанбагача ҳар қандай сафар Сиз учун кўнгилли кечади.

ПАРИЗОД
(23.08-22.09).
Бугун-эрта чўнтагингизга мўмай пул тушиш эҳтимоли бор. Борди-ю шундай бўлса, дам олиш кунларида дўстларингизни меҳмонга чорланг, оила аъзоларингиз қарши бўлмасалар, албатта!

ТАРОЗУ
(23.09-22.10).
Тарозу буржида туғилган бўлсангиз ҳам баъзида тез хулоса чиқариб қўясиз. Молиявий ишларда шошқалоқлик сабабли йўл қўйган хатоингизни тузатиш учун ушбу ҳафта жуда қулай.

ЧАЁН
(23.10-22.11).
Иш жойингизда Сизга яхши таклифлар тушиши мумкин. Катта молиявий фойда кўрмасангиз ҳам таклифни қабул қилинг. Натижада раҳбарингизнинг эътиборига сазовор бўласиз.

ЎҚОТАР
(23.11-21.12).
Бугундан бошлаб дам олиш кунлари ўтгунча меҳмондорчилик билан бандсиз, таклифларнинг охири кўринмайдигандек гўё. Шундай бўлгач, душанбада бутун эътиборингиз ишда бўлсин, акс ҳолда танбеҳларнинг ҳам охири кўринмай қолиши мумкин.

ТОҒ ЭЧКИСИ
(22.12-19.01).
Вақтингиз тиғизлигига қарамай, ёрдамингизга муҳтож кишиларга эътиборли бўлинг. Шу кунларда юмушларингиз ҳам, Сизга мурожаат қилувчилар ҳам жуда сероб бўлади.

ҚОВҒА
(20.01-18.02).
Қобилиятли эканлигингизни яна бир бор намоён этиш фурсати етди. Бугунданоқ ишга киришинг, келаси чоршанбагача барча олқишлар Сиз шарафингизгадир.

БАЛИҚ
(19.02-20.03).
Атрофингиздагилар билан муносабатда жуда эҳтиёт бўлинг, ҳамиша ҳам сувдаги баликдек эркин бўлолмаслигингизни ўзингиз ҳам тушунасиз. Молиявий ишларда ҳам, ишқий можароларда ҳам сергак бўлинг.

Момом ардоқлаган ускуна

Спорт

ЖУЛЕН БУТЕ: «МЕНИ КЕЧИР, ҚАЛДИРҒОЧ!»

Австралияда ўтказилган теннис мусобақаларида қизиқ ва қайғули воқеа содир бўлди. Француз ўйинчиси Жулен Буте рақиби оширган коптокни қайтариш учун бор кучини жамлаб, ракеткасини боши узра кўтарганда ўзининг кучли зарбаси очко келтириши у ёқда турсин бир жониворнинг умрига зомин бўлишини билмаганди, албатта. Афсуски, шундай бўлди: Жуленнинг ракеткасидан айни ўша дамда корт устида пастлаб учган қалдирғоч ҳалок бўлди. Ўйин тўхтатилди. Жулен очкони бой берди. Лекин ўйинчининг ҳаммасидан ҳам жониворга юраги ачинаётганини мана бу сурат яққол ифодалайди: Жулен қалдирғочдан тиз чўкиб авф сўрамоқда.

Хориж матбуоти асосида М.ҚУРБОНОВА тайёрлади.

2002 йилги олимпиада даврида Солт-Лейк-Сити дунёдаги энг "ёпиқ" шаҳарга айланди десак, муболаға бўлмайди. Шаҳарга ташриф буюрувчи ҳар бир спортчи ва сайёҳ текширувдан ўтказилишига ажабланмаса ҳам бўлади.

Олимпиада осмони мусаффо

Солт-Лейк-Сити Ғарбда катта чорраҳа сифатида довруғ қозонган. Юта штати орқали ўтадиган кўплаб автомобиль ва темир йўллари айнан олимпиада-2002 шаҳрида туташган. Ана шу машина ва поездлар ҳайдовчиларию йўловчилари хавфсизлик ходимларининг синчков нигоҳи остида бўлишлари табиий. Транзит йўловчиларга олимпиада даврида бошқа йўналишлардан фойдаланиш тавсия қилинган.

Қишки олимпиада иштирокчилари ва меҳмонлари тинчлигини хавфсизлик хизматининг ўн мингга яқин ходими таъминлаши режалаштирилган. Улар орасида ўта муҳим объектларни қўриқлаш топширилган ҳарбийлар ҳам бор.

Олимпиада объектлари яқинида 35 та вақтинча фаолият кўрсатувчи тиббий клиникалар ташкил этилган. Тиббий хизмат вертолётлари зарур ҳолларда ёрдамга етиб келишга шай. Солт-Лейк-Ситида навбатчилик қилувчи ўт ўчирувчилар зудлик билан ёрдам кўрсатиш учун велосипедларда етиб бориши кўзда тутилган.

Биатлончилар олимпиадалар тарихида илк маротаба ўз ўқотар қуролларини олимпия шаҳарчасига кираверишда хавфсизлик хизмати ходимлари қўриқлайдиган махсус бинода қолдиришларига тўғри келди.

Бу йилги қишки олимпиадада хавфсизликни таъминлаш аввалги ўйинлардагидан уч баравар кўп маблағ талаб этаркан. Ҳозирга қадар Солт-Лейк-Ситида сарфланган 350 миллион АҚШ долларининг катта қисми ҳаво ҳужумидан муҳофаза қилишга йўналтирилгани диққатга сазовор.

11 сентябрдаги фожеага қадар АҚШ ҳудуди узра 25 қирувчи самолёт мунтазам равишда ҳарбий навбатчилик олиб борган бўлса, энди шунча ҳаво кемаси ҳарбий ҳаво кучларининг Юта штати яқинидаги Хилл базасидан қўним топган.

Дарвоқе, олимпиада кунлари шаҳар узра ҳар қандай кемаларнинг парвоз қилиши тақиқланган. Ҳарбий ҳаво кучлари самолётлари Солт-Лейк-Сити осмонига кириши ҳам фақат фавқулодда вазиятда амалга оширилади.

Қисқаси, қишки олимпиада муваффақиятли ўтишида хавфсизлик ходимларининг ҳам ҳиссаси катта бўлмоқда.

Машҳурахон
ТЎХТАМИРЗАЕВА

Ҳажвия ўрнида

«ТЕЛПОНИНГДАНАМ ЎРГИЛАЙ...»

... Шу десангиз, бозорга тушиб тўлиб-тошиб автобусга чиқишга қийналдим-да. Барака топгур, Санжарим тенги келадиган бир йигит қарашворди, халталаримни жойлаштириб, ёнимга ўтирди. Яхшилаб дуо қилдим. Бир маҳал денг, боласи тушмагур, автобус деразасига қараб ўзи билан ўзи гаплашиб кетяпти.

Шунақа одати бўлса керак-да, деб ўйладим. Гапира-гапира жим бўлди. Йўқ, бир пас ўтиб яна бошлади. Мазаси қочдимикан... Шу орада йигит янаям ойнага тиқилиб, энгашганча тез-тез, узуқ-юлуқ гапира кетди. Ё, тавба, дейман. Бу ростдан касал-пасал бўлса керак, тутқаноқми, ё яна бир нима. Йигит томонга бироз сурилиб, гапига қулоқ солдим: ора-сира «вой жоним» деганини илғадим. Ҳалиги тўсатдан оғриб қоладиган кўричак деган бало ҳам бор-ку. Вой, ўлмасам, бировнинг гулдек боласи-я, кўча-куйда бир нарса бўлиб қолса-я? Жонҳолатда йигитнинг икки елкасидан тутиб, ўзимга қаратибман, денг...

- Вой болам, мазанг қочганга ўхшайди, қаеринг оғрияпти, ҳой одамлар...

Ҳамма биз томонга қаради, кимдир шопирга айтиб, автобусниям тўхтатди. Ҳамма ҳайрон, ёнимдаги «бемор» йигит ҳам ўрнидан туриб олган, менга ажабланиб қараб турибди:

- Холажон, сизга нима қилдим?!

- Холанг ўргулсин болам, ойнага биқиниб икки букилиб, «оҳ жоним», «вой жоним» дегандек бўлдинг-ку.

Шу тобда шарт телпагини ечди-да, қулоғи орқасидан кўрсаткич бармоғимдек, лекин қаламдек ингичка бир нимани олса бўладими. Киссасидан худди Санжаримникидақа, ҳалиги юрган йўлида гаплашиб кетаверадиган матоҳ бор-ку, сутками... ҳа, ана ўшнақасини олиб менга, яна ҳанг-манг бўлиб турган одамларга кўрсатди:

- Хола мен, бир танишим... э, ўртоғим билан гаплашётгандим, - деди, у.

- Тилпонинг жиринглагани йўқ-ку, - дебман нима дейишимни билмай. Тўғри-да, жирингласа эшитардим-ку! Ҳамма кулди.

Автобусдаги воқеани Санжаримга айтувдим, боласи тушмагур тоза кулиб мириқиб олди. Нима эмиш, энди қулоққа тақиб юрадиган матоҳиям чиқибди, ўшани улаб қўйса телпоннинг овозиям фақат эгасига эшитилармиш, «сотка»си киссасида туравермиш-да ўзи гаплашаверармиш. Айниқса, мошина ҳайдаганда, кўпчиликнинг ичида юрганда бу матоҳи жуда қулай эмиш. Вой матоҳларингданам ўргилай .

Айтгандай, Санжаргинам «Яқинда ўзингизга ҳам шунақасидан битта оберaман,» деди. Ўйлаб қолдим, ўша қулоққа тақадиганини тақиб олсам, кўрганлар бу кампирнинг қулоғидан олибди-да, деб ўйлаб юришмасмикан, ишқилиб?!

ҲАЙРОН хола.

Сиз харид қилдингиз

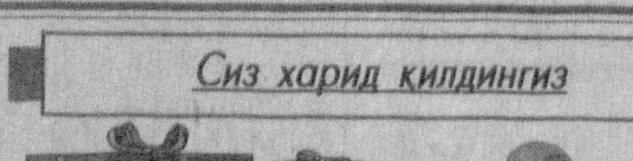

Сотувчи (ишлаб чиқарувчи, ижрочи) зарар бартараф қилиб бўлмайдиган куч ёки фойдаланиш, сақлаш ёхуд ташишнинг белгиланган қоидалари истеъмолчи томонидан бузилиши туфайли етказилганини исботласа, у жавобгарликдан озод қилинади.

«Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонундан

Товар (иш, хизмат)лар хавфсиз бўлиши ҳақидаги талабларга жавоб бермайдиган товар (иш, хизмат)лар туфайли истеъмолчиларга зарар етказилса, товарлар (ишлар, хизматлар) хавфсиз бўлиши ва уларнинг сифати устидан назоратни амалга оширувчи давлат бошқаруви органларининг мансабдор шахслари қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўладилар.

Янгисидан бор

Ҳаммом ишлайди, фақат сув йўқ
(Эълондан)

Ойи, мен бозорга кетдим.Калит менинг чўнтагимда
(Эшикка қистирилган хат)

Қатор-қатор бақатерак
Дада менга хотин керак
(Отарчининг «яллас»и)

Тузувчи: Гулбаҳор АЗИМОВА

СКАНВОРД

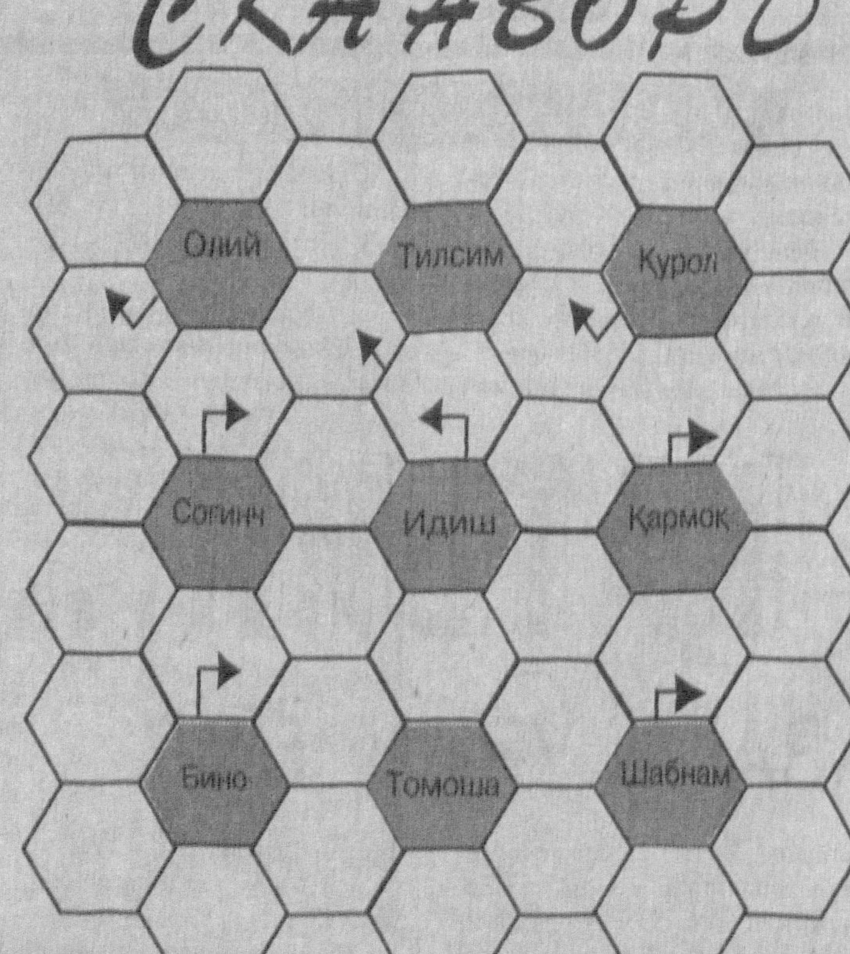

Ҳар нарсанинг тарихи бор

НЕГА АЙНАН 40 градус

Бундан роса 1 аср илгари яъни 1902 йили Россияда вино маҳсулотлари устидан навбатдаги давлат монополиясини ўрнатиш олдидан қайси ичимликни россияликларнинг фахри деб аниқлаш масаласи кўндаланг турарди. Бу масалага ойдинлик киритиш ва ҳал қилиш атоқли рус олими Менделеев зиммасига юкланди. Машҳур химик Менделеев ичкиликнинг кетидан қувадиган нодон кимса эмаслиги туфайли бу ишга зўр қизиқиш билан ёндошди. Ҳар қандай олимларда кузатилганидек Дмитрий Иванович ҳам тажрибани ўзида ўтказди. Аввалига мензуркадаги спиртга шунча миқдорда сув қўшиб ичди, бироқ у кутилган натижани бермади. Бу борада у кўнгилдагидек натижага эришмагунча тажрибаларини тўхтатмади. Ва ниҳоят спирт билан сувни ўлчамга қараб эмас, балки уларнинг оғирлигига қараб қўшиш лозим деган хулосага келди. Маълумки, хона температурасида 1 л. сув 1 кг, шунча спирт эса 795 гр. тенг. Олимнинг фикрича, энг мақбул ароқ 600 гр. суви+547,94520548 гр. спирт билан аралашмасидан ҳосил бўлади. Худди шу мутаносибликда қувватли 40 градусга тенг бўлган ароқ вужудга келди. Менделеевни шу кўрсаткичда тўхтаганлигининг боиси шундаки, агар суюқликнинг қуввати 40 градусдан ортиқ бўлса, унда ичак ва ошқозоннинг силлиқ пардасига салбий таъсир қилиб кишини тезда маст бўлишга олиб келар экан. Агар шу ичимликнинг қуввати 40 градусдан кам бўлган тақдирда эса таъмининг сифати яхши бўлмайди. Шундай қилиб Д.И.Менделеев тайёрлаб тақдим этган ичимлик «Махсус Москва ароғи» деб номланиб Россия империяси томонидан тайёрланган эди.

ХАЛҚ ДОНИШМАНДЛИГИ,
КЕКСА АВЛОД ТАЖРИБАСИ,
МАҲАЛЛА ҲАЁТИНИНГ ОЙНАСИ —
MAHALLA
БИЛАН БИРГА БЎЛИНГ!

MAHALLA

Бош муҳаррир: Чори ЛАТИПОВ

Таҳрир ҳайъати:
Шуҳрат ЖАЛИЛОВ
Расул РАҲМОНОВ,
(Бош муҳаррир ўринбосари.)
Рустам ҚОСИМОВ.

Масъул котиб:
Аслиддин БЎРИЕВ
Навбатчи:
Мавлуда ҚОСИМОВА
Саҳифаловчи:
Алишер ЙЎЛДОШЕВ

Газета таҳририят компьютерида терилди ва саҳифаланди, офсет усулида босилди.
А-2, 2 босма тобоқ.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди.
Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41.

Буюртма Г-3337 Топширилди—20.30